

City Trainers; train je stad

(Ontwerpfase project)

In opdracht van de gemeenten Dordrecht, 's-Hertogenbosch en Tilburg

Froukje Smits

© *W.J.H. Mulier Instituut*
's-Hertogenbosch, mei 2011

*W.J.H. Mulier Instituut
Centrum voor sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek*

*Postbus 188
5201 AD 's-Hertogenbosch*

*t 073-6126401
f 073-6126413
e info@mulierinstituut.nl
i www.mulierinstituut.nl*

Inhoudsopgave

1.	City Trainers	5
1.1	Doelstelling	5
1.2	Werkwijze	6
2.	Resultaten	9
2.1	Toekomstige City Trainers	9
2.2	Jongeren die deelnemen aan de georganiseerde activiteiten	16
2.3	Ouders	18
2.4	Praktijkbegeleiders	20
2.5	Samenwerkingspartners	24
2.6	Scholen	26
3.	Conclusie	29
4.	Bijlage	31

1. City Trainers

Zowel de gemeenten Dordrecht, 's-Hertogenbosch als Tilburg zien kansen en mogelijkheden om met jongeren samen te werken aan sportieve activiteiten in de wijken, met als doel het bevorderen van sportactiviteiten, sociale samenhang en leefbaarheid in de betreffende wijken. De gemeenten 's-Hertogenbosch en Tilburg hebben in de afgelopen jaren goede ervaringen opgedaan met het stimuleren van jongeren om buurtsportactiviteiten op te zetten en te begeleiden voor andere jongeren. Dit jongeren-voor-jongeren-project draagt in 's-Hertogenbosch de naam City Trainers, en heet Tilburg Troopers in de gemeente Tilburg. De jongeren die als vrijwilligers meewerken aan deze projecten, volgden een korte opleiding om de sportieve activiteiten succesvol aan andere jongeren te kunnen aanbieden.

Samen met Dordrecht hebben beide gemeenten besloten om dit project systematisch door te ontwikkelen onder de naam City Trainers¹, om aldus toe te werken naar een grotere en langdurige betrokkenheid van jongeren. De drie gemeenten dienden gezamenlijk een aanvraag in bij ZonMw, in het kader van het programma 'Vrijwillige inzet voor en door de jeugd en gezin'. De aanvraag is toegewezen, waarna de doorontwikkeling van start is gegaan. Voor u ligt het resultaat van fase één van het project City Trainers: de ontwerpfase.

1.1 Doelstelling

Het plan van aanpak is verdeeld in vier fasen. De eerste fase is de ontwerpfase, die gevolgd wordt door de ontwikkelfase, de uitvoeringsfase en ten slotte de borgingsfase. Per gemeente is een projectleider verantwoordelijk voor de begeleiding van het ontwerp- en ontwikkelproces van City Trainers in de betreffende gemeente. De projectleider laat zich ondersteunen door inhoudsdeskundigen op de terreinen communicatie en educatie.

Op het gebied van communicatie staat WHISE de projectleiders bij met advies. WHISE is een gespecialiseerd communicatiebureau voor de non-profit-sector. Op basis van de wensen en behoeften van de jongeren, zoals die geïnventariseerd worden in fase één, ontwikkelt WHISE een communicatieplan, een middeleninventarisatie concept voor middelen en een toolkit. Het plan en lijst met middelen helpen de gemeenten bij het werven van City Trainers, en de toolkit geeft de toekomstige City Trainers tools waarmee ze zelfstandig contact kunnen leggen met (potentiële) deelnemers.

Op het gebied van educatie ondersteunt de KPC Groep de projectleiders. De KPC Groep is een gespecialiseerd opleidingsbureau, dat met de drie gemeenten competentieprofielen uitwerkt voor de City Trainers. De profielen omschrijven de kennis, vaardigheden en attitude die een City Trainer in huis moet hebben. Met deze profielen als startpunt, ontwikkelt de KPC Groep vervolgens de opleiding tot City Trainer.

¹ In Tilburg blijft de naam Tilburg Troopers gehandhaafd voor de jongeren die als vrijwilliger meewerken aan het project.

De eerste fase is gestart met het bevragen van jongeren en ouders² over City Trainers, om hen vanaf het begin af aan bij het project te betrekken. Ook andere belanghebbenden zoals scholen, samenwerkingspartners en praktijkbegeleiders hebben hun meningen en gedachten gedeeld. Op deze manier zoekt het project vanaf de start aansluiting bij de wensen van de verschillende doelgroepen.

1.2 Werkwijze

Na een aantal gesprekken binnen de projectgroep op het gebied van organisatie en inhoud is een matrix ontworpen waarin per doelgroep is geïnventariseerd welke informatie nog boven tafel moest komen. Deze matrix was de basis om op systematische wijze het project door te ontwikkelen, met gebruik van de juiste informatie over behoeften en mogelijkheden van de jongeren en overige betrokkenen. De matrix is terug te vinden in bijlage 1.

Matrix

In de matrix staan vier thema's uitgesplitst per doelgroep. Het eerste thema is *activiteiten en events*. De projectgroep wilde allereerst inzicht verkrijgen in de sportieve en organisatorische voorkeuren van jongeren die de sportactiviteiten bezoeken en organiseren. Daarnaast is ook aan de andere doelgroepen gevraagd naar hun visie over een (mogelijke)bijdrage aan het project City Trainers. Deze andere doelgroepen zijn: de ouders van de jongeren³, directies en docenten lichamelijke opvoeding van de scholen die een actieve rol spelen binnen het project, samenwerkingspartners van City Trainers en de praktijkbegeleiders die de jongeren begeleiden bij de uitvoer van het vrijwilligerswerk en/of stage dat deel uitmaakt van het opleidingstraject).

Als tweede is tijdens de interviews gesproken over het thema *opleiding*⁴. Het is belangrijk dat de opleiding aantrekkelijk en uitdagend is voor de jongeren die zich als vrijwilliger hebben aangemeld. Daarnaast moet de opleiding aansluiten bij de vaardigheden die de toekomstige City Trainers nodig hebben en bij de praktijk waarin zij functioneren. Alle doelgroepen hebben hun visie gegeven op de inhoud van de opleiding en het competentieprofiel voor City Trainers dat aan de opleiding ten grondslag ligt.

Ten derde is gekeken naar *communicatie en verspreiding*. Verschillende doelgroepen vragen om verschillende communicatiemiddelen. Centraal in dit thema stond de vraag: welke beschikbare middelen bereiken en informeren het best de uiteenlopende doelgroepen over het project City Trainers?

² Daar waar in deze rapportage gesproken wordt over de ouders van de jongeren, kan ook verzorgers van de jongeren gelezen worden.

³ Het betreft zowel de ouders (of verzorgers) van (toekomstige) City Trainers, als de ouders van jongeren die alleen deelnemen aan de sportieve activiteiten.

⁴ Tijdens de interviews werd duidelijk dat de term 'opleiding' voor veel jongeren verwarrend klinkt, omdat ze deze term associëren met een schoolopleiding. Tijdens de ontwikkelfase van het project kan deze term wellicht gewijzigd worden in 'cursus'.

Het laatste thema dat aan bod kwam tijdens de interviews was *de rol van de City Trainer*. Dit thema verwijst naar de betrokkenheid, motieven en beweegredenen van jongeren om City Trainer te worden. Ook vroegen de gespreksleiders naar de mogelijkheden om jongeren als City Trainer te binden aan de buurtsportorganisaties. Ten slotte brachten zij in kaart wat de overige doelgroepen verwachten van de toekomstige City Trainers.

Topiclijsten en interviewafname

In goed overleg met de projectgroep is er op basis van de matrix voor elke doelgroep een topiclijst ontwikkeld (zie bijlage 2). Ook de KPC Groep en WHISE hebben suggesties aangedragen voor de samenstelling van de topiclijsten.

De drie gemeenten hebben ervoor gekozen de afname en verwerking van de interviews voor eigen rekening te nemen. Dit had als voordeel dat sport(buurt)medewerkers de geïnterviewde jongeren en andere doelgroepen al kenden uit hun netwerk. Zo kon er in kort tijdsbestek veel bereikt worden. Een nadelig effect was echter, dat de kans groeide dat geïnterviewden sociaal wenselijke antwoorden zouden geven, omdat zij de interviewer kennen. Dit kan de uitkomsten van het onderzoek beïnvloeden. Door voorbereiding en begeleiding vanuit het Mulier Instituut is de kans op door sociale wenselijkheid beïnvloede resultaten echter geminimaliseerd.

Er werd gestreefd naar de volgende aantal interviews per gemeente:

- Dertig jongeren die vrijwilligerswerk doen of willen gaan doen;
Deze jongeren werden bevraagd in panelgesprekken en waren allemaal bekenden van de sport(buurt)medewerkers. Een deel van hen was reeds actief als City Trainer of Tilburg Trooper, anderen waren door de sport(buurt)medewerkers getipt als potentiële City Trainer vanwege hun positieve aanwezigheid bij sportieve activiteiten in de wijken.
- Dertig jongeren die (wellicht) deelnemen aan de georganiseerde activiteiten;
Ook deze jongeren zijn geïnterviewd in panelgesprekken. Een deel van hen was benaderd via scholen en zodoende onbekend bij de sport(buurt)medewerkers. Daarnaast namen er jongeren deel aan de panelgesprekken die in wijken wonen waar al sportieve activiteiten plaatsvinden en waar in de toekomst door City Trainers (meer) activiteiten worden aangeboden.
- Vijftien ouders van jongeren die geen vrijwilligerswerk doen, reeds vrijwilligerswerk verrichten of in de toekomst wellicht zullen gaan uitvoeren.
- Alle praktijkbegeleiders uit de drie gemeenten.
- Drie scholen.
- Drie samenwerkingspartners.

Ter voorbereiding op de panelgesprekken, de interviews en daarop volgende uitwerking van de gegevens, verzorgde het Mulier Instituut een presentatie voor de gespreksleiders van de gemeenten. Medewerkers van het Mulier Instituut legden hierbij de basisbeginselen uit van het uitvoeren van kwalitatief onderzoek (zie bijlage 3). In de interviewperiode heeft er een tussentijds overlegmoment plaatsgevonden waarbij mogelijke problemen in kaart gebracht, en vragen gesteld konden worden. Het Mulier Instituut heeft vervolgens de analyse en rapportageverwerking uitgevoerd. In het volgende hoofdstuk worden hiervan de resultaten gepresenteerd.

2. Resultaten

Het voorliggende hoofdstuk bespreekt achtereenvolgens de uitkomsten van de interviews met de volgende doelgroepen: toekomstige City Trainers, jongeren die deelnemen aan de georganiseerde activiteiten, ouders, praktijkbegeleiders, samenwerkingspartners en scholen. Elke resultatensectie wordt ingeleid door een korte introductie van de betreffende doelgroep.

2.1 Toekomstige City Trainers

Voor de panelgesprekken zijn jongeren geselecteerd die vrijwilligerswerk doen, of in de toekomst willen gaan doen als (toekomstige) City Trainers. Het betreft dus enerzijds jongeren die in de gemeenten 's-Hertogenbosch of Tilburg al actief zijn als respectievelijk City Trainers of Tilburg Troopers, En anderzijds jongeren die door de sport(buurt)medewerkers beschouwd worden als potentiële City Trainers.

Activiteiten en events

Met name de geïnterviewde jongeren uit 's-Hertogenbosch en Tilburg bleken op vele fronten reeds actief betrokken te zijn bij sportieve buurtactiviteiten. Tabel 2.1 geeft een overzicht van activiteiten waarbij de jongeren zelf als deelnemer actief waren:

Tabel 2.1 Activiteiten waar (toekomstige) City Trainers zelf aan deelnemen

Teamsporten	Individuele sporten	Anders
Voetbal	Kickboksen	Graffiti spuiten
Instuif meidenvoetbal	Dans	Zomerfestival sportactiviteiten
Softbal	Freestyle	SliMmmm to move
Basketball	Freerunning	Activiteiten van sportstimulering

In Dordrecht zijn er ook gesprekken gevoerd met VMBO-scholieren en MBO-studenten. Deze jongeren hebben weinig tot geen ervaring met activiteiten die in de wijken worden georganiseerd. Op een enkeling na hadden deze geïnterviewde jongeren nooit deelgenomen aan een dergelijke activiteit. Wel geven ze aan graag mee te willen doen aan een prestatief toernooi of een streeftour. De VMBO-scholieren zijn erg te spreken over de sportdagen op school en georganiseerde toernooien tussen de eigen en andere scholen.

De gespreksleider vroeg de jongeren ook bij welke activiteiten zij een organisatorische rol zouden willen vervullen of al vervulden. Tabel 2.2. geeft deze activiteiten weer.

Tabel 2.2 Activiteiten die (toekomstige) City Trainers willen helpen organiseren

Team sporten	Individuele sporten	Anders
Voetbalactiviteiten ("eerst een paar keer trainen en dan afsluiten met een toernooi")	Kickboxen	Zomerfestival sportgedeelte
	Breakdance	Scheidsrechter bij een basisschool-voetbaltoernooi
Voetbal op een toplocatie zoals een stadion	Free running	Sportexpo
Basketbaltoernooi	Dansactiviteiten	Activiteiten vanuit de Johan Cruijff Foundation
Rugbytoernooi	Bowlen	Parkactiviteiten
	Zwemmen	Eindtoernooi Meedoen leren winnen
Hockey	Vechtsporten	E-fit games
	Hiphopscene-activiteiten (dans)	Paintball
	Fitness	Karten
	Workshop inline skaten	Meidenactiviteiten("komen nu te weinig aanbod")
	Tafeltennisttoernooi	Side event zoals graffiti
	Squashtoernooi	Gezellige middag met diverse activiteiten: rommelmarkt, luchtkussen, waterspellen
	Golf	Lasergame
		GPS-tocht

Opmerkelijk is dat de jongeren veel event-activiteiten benoemen en niet louter en alleen sportactiviteiten. De jongeren uit Den Bosch lichten toe liever geen activiteiten op het gebied hockey, korfbal, tennis of badminton te willen organiseren, omdat daarvoor specifieke materialen vereist zijn. Voetbal en free running zijn daarentegen makkelijker te organiseren, aldus de jongeren, omdat er nauwelijks extra materialen bij nodig zijn.

Tilburgse jongeren zijn vanwege het wedstrijdelement vooral te spreken over toernooivormen. Ook geven zij als tip: *"Alles met een 'open' karakter is goed en verschillende sporten voor verschillende doelgroepen zijn belangrijk. Je moet je kunnen onderscheiden en met de trends mee blijven doen."* Bossche jongens geven aan geen dansactiviteiten te willen organiseren. Dit voorbeeld onderstreept de boodschap in voorgaand citaat: *differentiëren naar doelgroep is gewenst. Bij de toebedeling van taken dienen begeleiders niet alleen te kijken naar de talenten van de City Trainers, maar ook rekening te houden met hun interessegebieden.*

Frequentie aanbod activiteiten

In Dordrecht valt op dat de animo om mee te organiseren kleiner is, wanneer er geen sportievelingen deelnemen aan de panelgesprekken. De groep Dordrechtse MBO-studenten geeft aan maandelijks iets te willen organiseren, of te willen helpen bij een groot event in een vakantie. De VMBO-scholieren uit Dordrecht spreken echter de wens uit om een wekelijkse activiteit op te zetten. De geïnterviewde jongeren uit de Dordrechtse wijken malen niet om de frequentie: *"Veel belangrijker is dat er aanbod komt"*.

Ook de jongeren uit 's-Hertogenbosch en Tilburg spreken diverse wensen uit over de ideale frequentie van de activiteiten. De antwoorden variëren van *"één keer per jaar iets groots"* tot *"structureel één keer per week iets kleins"* of *"één keer per maand helpen bij een activiteit"*.

De jongeren spreken ook specifieke wensen uit: “*één of twee keer in de week een deel van een les overnemen bij buurtsportactiviteiten*”, “*om de twee of drie maanden iets groots⁵ en dan afwisselen met iets kleins in de tussentijdse weken*”, “*We zijn iedere dag op het Cruiff court, dus kan er elke dag wel wat georganiseerd worden*”, en, over Tilburg, waar jaarlijks vijftien kleinschalige evenementen plaatsvinden: “*Vaker dan nu!*”. Ook uit Tilburg komt de volgende uitspraak, over een basketbalveld dat werd geopend: “*Daar werd één keer iets georganiseerd en daarna niet meer. Dan neemt de animo weer af*”. **Regelmaat in georganiseerde activiteiten blijkt een grote wens van de jongeren en tevens een succesfactor voor het behoud van animo.** Ervaren City Trainers wijzen echter op een ‘overkill’ aan activiteiten: “*Ik zou niet structureel een activiteit willen organiseren. Jongeren komen niet opdagen of ze melden zich niet af. Eén keer per maand een grote activiteit zal jongeren eerder trekken. Ze zitten nergens aan vast en kunnen gewoon meedoen*”. Het is raadzaam bij de planning van activiteiten rekening te houden met deze waarschuwing van een ervaren City Trainer.

De x-factor van activiteiten en events

Tijdens het opsommen van activiteiten waar zij graag hun steentje aan willen bijdragen, valt op dat de (toekomstige) City Trainers direct ook omschrijven hoe de activiteit eruit moet zien: “*evenementen waar veel jongeren op af komen, waar sfeer is*”. De jongeren gaan dus niet alleen voor kwantiteit, maar ook voor kwaliteit. Voor hen is het belangrijk dat: “*er voldoende opkomst is met een minimaal aantal deelnemers (tien personen). En het is ook leuk als er veel toeschouwers bij zijn*”.

Volgens de jongeren is de sfeer goed als: “*iedereen komt en zich gedraagt*” of “*wanneer er meerdere doelgroepen zijn en iedereen met elkaar overweg kan*”. Een ‘veilig en goed gevoel’ tijdens hun activiteiten is voor de jongeren belangrijk. Ze geven aan dat het voorkomen van incidenten voorhindert dat ze als City Trainers een slechte naam krijgen.

Succes is dus belangrijk en is behaald als “*iedereen heeft meegedaan, deelnemers hebben geluisterd tijdens de instructie, er met respect met elkaar is omgegaan en iedereen met een big smile naar huis gaat*”. Daarnaast willen de jongeren ervoor zorgen dat de deelnemers krijgen hebben wat ze van de activiteiten verwachten. Het zou volgens de jongeren mooi zijn wanneer: “*deelnemers en toeschouwers naar een vervolg op de activiteit vragen!*”

Deelnemers en toeschouwers uitnodigen

Aan de jongeren is ook gevraagd hoe ze deelnemers en toeschouwers willen uitnodigen voor de door hen georganiseerde activiteiten. Zij noemden naast communicatiemiddelen uit de nieuwe media, zoals hyves, twitter, facebook, msn, sms en ping, ook mond-tot-mondreclame, flyers uitdelen, publiciteit via (lokale) tv en krant en posters ophangen. Een andere optie die geopperd werd, was: “*bij een bestaande goede activiteit langsgaan en daar deelnemers werven*”. Promoten kun je volgens de jongeren ook het beste aan henzelf overlaten vanwege hun “*bekendheid binnen de groep*” en omdat er “*vertrouwen is*”. Ook “*aanzien*” speelt een rol. De

⁵ iets ‘groots’ kan zowel op wijkniveau als op stedelijk niveau bedoeld zijn.

jongeren geven daarmee aan eerder naar een activiteit te komen op uitnodiging van een (bekende) jongere, dan wanneer een sport(buurt)medewerker hen uitnodigt. Het helpt volgens de (toekomstige) City Trainers om een demonstratie te geven van de activiteit en daarna een flyer uit te delen.

Tilburg Troopers zouden onder de deelnemers aan de activiteiten graag een gelijkmatigere verdeling zien van jongens en meiden. Ze weten echter niet goed hoe ze dat kunnen bereiken.

City Trainer talenten

De jongeren is gevraagd welke talenten zij van belang achten voor succesvolle City Trainers. Het bleek voor de jongeren lastig om onderscheid te maken tussen voor City Trainers nuttige talenten, en de taken die City Trainers moeten kunnen uitvoeren. Dat zorgde wel eens voor verwarring bij het beantwoorden van deze vraag. Desondanks werden er volop suggesties gegeven, waarvan u in tabel 2.3 een overzicht aantreft.

Tabel 2.3 Volgens jongeren belangrijke talenten voor City Trainers

Talenten
Sportgerelateerde vaardigheden bezitten, bijvoorbeeld kunnen kickboxen
Creatief zijn en goed kunnen tekenen (voor graffitijspuiten)
Kennis hebben van de maatschappij
Normen en waarden kunnen en durven uitdragen
Zich in kunnen leven in de doelgroep (m.n. bij jongere kinderen)
Overzicht kunnen houden
Voor een groep durven staan
Om kunnen gaan met (andere) jongeren (doelgroepkennis)
Goed kunnen luisteren
Goed kunnen communiceren/je netwerk gebruiken
Goed kunnen organiseren/regelen/taken verdelen: werven, PR, regelen scheidsrechtertaken
Goed kunnen samenwerken
Sociaal vaardig zijn
Leiderschap in je hebben
De juiste attitude hebben: enthousiast, spontaan, behulpzaam, betrouwbaar, assertief, zelfverzekerd en overtuigend kunnen zijn
Status verdiend hebben in je wijk

De jongeren vinden het belangrijk dat een City Trainer beschikt over sportiviteit, sociale vaardigheden en organisatietalent.

Wensen ten aanzien van de opleiding en het certificaat

Tijdens de interviews mochten de jongeren hun wensen uitspreken over de opleiding tot City Trainer. Zij vonden het lastig om onderscheid te maken tussen hun leerdoelen voor de opleiding en hun leerdoelen voor hun complete 'loopbaan' als City Trainers. Tabel 2.4 geeft weer wat de jongeren graag willen leren, uitgesplitst naar de rol van organisator, uitvoerder of anderszins.

Tabel 2.4 Vaardigheden en kennis die toekomstige City Trainers willen leren en opdoen tijdens de opleiding/het project

Organisator	Uitvoerder	Anders/ Algemeen
Plannen/voorbereiden	Voor een groep staan	Leren over verschillende culturen
Sponsorwerving	Omgaan met de doelgroep/ begeleiden van jongeren	EHBO
Financiën regelen: een begroting kunnen maken	Een activiteit opstarten, draaiend houden en afsluiten	
Administratieve werkzaamheden leren vervullen	Coachen	
Draaiboek maken	Sportvaardigheid verbeteren	
Toernooischema's opstellen		
Leren hoe je mensen moet aanspreken/presenteren voor volwassenen		
Jezelf presenteren/presentatietechnieken		
	Methodiek	
	Materiaalkennis	
	Veiligheid waarborgen	
	Agressietraining/conflicthantering	
	Sport- en spelkennis opdoen/spelregels leren	
	Inschatten wat je zelf kunt/omgaan met stressvolle situaties	
	Ervaring opdoen in het werkveld (buurtsportactiviteiten)	
	Leren assertief, actief, motiverend en stimulerend aanwezig te zijn. Maar ook respect afdwingen, zelfvertrouwen krijgen, feedback krijgen dan wel geven en leren kwaliteit af te leveren.	

Uit de interviews bleek dat de jongeren enthousiast en bereidwillig zijn om naast hun schoolverplichtingen een opleiding tot City Trainer te volgen. Ze zien in het project de mogelijkheid om een voorbeeldfunctie te vervullen in de buurt. Daarnaast zijn de jongeren van mening dat het City-Trainerschap hen status en bekendheid oplevert in wijk en stad. Het lijkt hen erg aantrekkelijk om in de krant te vertellen over de trots die ze ervaren als (toekomstig) City Trainer.

De jongeren zijn unaniem in het belang dat zij hechten aan een te behalen certificaat bij het volbrengen van de opleiding en het vervullen van de gevraagde stage-uren: *“Het certificaat is zeker belangrijk. Je wilt trots zijn op wat je bereikt hebt en je moet iets tastbaars hebben. Het moet ook waarde hebben en niet zo maar een loos papiertje zijn”*. De jongeren zien het certificaat ook als een meerwaarde voor hun cv en zijn zich ervan bewust dat een toekomstige opleiding of werkgever hier (veel) waarde aan kan hechten. **Het certificaat is voor de jongeren een bewijs dat ze een prestatie hebben geleverd die van belang is voor hun toekomst. Een aantal jongeren gaf aan dat graag zouden willen dat het certificaat vermeldt welke competenties ze hebben vergaard tijdens het project.** Een enkeling noemde het certificaat als een extra motivatie om het City-Trainerschap tot een goed einde te brengen.

Intensiteit van de opleiding

Een opleiding kost tijd en inzet. De Dordrechtse VMBO-jongeren vreesden in tijdsnood te komen met hun drukke agenda en sociale programma. Niet alle jongeren deelden echter deze zorgen. Op de vraag de gewenste tijdsomvang en duur van de opleiding, antwoordden sommige jongeren dat deze wel *“twee keer twee uur per week gedurende een half jaar”* mag plaatsvinden. Andere voorstellen varieerden van *“twee of drie keer twee uur”* tot *“vijftien keer twee uur”*. Het gemiddelde antwoord komt uit op ongeveer zeven bijeenkomsten van twee uur.

Sommige jongeren hadden ook uitdrukkelijke wensen over inhoudelijke accenten op praktijk dan wel theorie: *“voor vijftig procent theorie en de andere vijftig procent praktijk, en af ten toe oriënterend met buurtsport meelopen”* of *“zes weken leren en dan acht weken met buurtsport meelopen”*. Uit deze antwoorden blijkt dat de jongeren praktijk en theorie beide belangrijk vinden in de invulling van de cursus, met een klein zwaartepunt op het praktische gedeelte.

De jongeren vragen om rekening te houden met bijvoorbeeld vakanties en toetsweken, maar geven aan verder flexibel te zijn wat betreft tijdstippen voor opleidingsbijeenkomsten. Zij zien mogelijkheden zowel tijdens als buiten de reguliere schoollessen, maar ook in de avonduren.

De jongeren zijn niet eensgezind over de ideale leslocatie. Zij zien zowel voor- als nadelen bij de school of een gebouw in de wijk zoals het buurthuis. De huidige Bossche City Trainers hechten wel belang aan het hebben van een eigen plek, met voldoende faciliteiten zoals computers. Ook lijkt hen in de toekomst een uitwisseling met de andere steden heel erg leuk.

Begeleiding vanuit het project en ouders

Bij de vragen over de begeleiding kwam verschillen in leerstijlen en wat betreft de zelfstandigheid van de (toekomstige) City Trainers aan het licht. Het bestaan van die verschillen was te verwachten, daar er jongeren met uiteenlopende opleidingsniveaus en leeftijden zijn geïnterviewd.

De MBO-studenten uit Dordrecht hebben waarschijnlijk al stage-ervaring opgedaan in hun toekomstig beroepsprofiel. Zij gaven aan: *“op locatie begeleid te willen worden aan de hand van theorie”*. Verder ontvangen ze graag complimenten voor wat zij goed doen tijdens de stage. Ten slotte vinden zij het prettig als er een docent aanwezig is met specifieke praktijkervaring. **Net als andere geïnterviewde jongeren geven zij hiermee aan, dat zij belang hechten aan (positieve) feedback vaneen deskundige wat betreft inhoud en praktijk van de stage.** Zo'n expert kan bijvoorbeeld zijn de sport(buurt)medewerker, een begeleider vanuit het Johan Cruijff Instituut of een docent lichamelijke opvoeding.

De jongeren zien de stage als een duidelijke meerwaarde van het project. Een aantal jongeren vindt de stage hun *“eigen verantwoordelijkheid”*, terwijl andere jongeren graag groepsgewijs werken: *“Tijdens de stage en de activiteiten is het leuk als je als groep wordt begeleid. Dat is gezellig, je kan elkaar dan helpen en van elkaar leren.”*

Ouders hoeven wat betreft de meeste jongeren geen rol te vervullen tijdens de opleiding en stage: *“Dit kunnen we alleen. Ik vind niet dat mijn ouders rekening met de cursus hoeven te houden”*. Sommige andere jongeren zien wel een rol weggelegd voor hun ouders: *“Ouders moeten wel op de hoogte zijn dat hun kind hieraan deelneemt, het kan namelijk als stok achter de deur werken als een jongere geen zin heeft om te komen. Dan kunnen de ouders hem of haar stimuleren om toch te gaan.”* Het lijkt de jongeren het prettigst wanneer de ouders een zekere ‘betrokkenheid op gepaste afstand’ tonen. Slechts een enkeling ziet een grotere, coachende rol voor de ouders weggelegd of ziet ouders graag verschijnen als publiek bij een activiteit. Het lijkt alle jongeren wél leuk als de ouders aanwezig zijn bij de certificaatuitreiking; daar zijn zij van harte welkom!

Communicatie en verspreiden

Om te achterhalen hoe de jongeren het liefst met elkaar communiceren, is er tijdens de interviews gevraagd naar de communicatiemiddelen die zij gebruiken. De jongeren noemen internet als voornaamste medium: zij bereiken elkaar via ping, twitter, hyves, msn et cetera. Maar zij constateren ook de grenzen van internet en andere nieuwe media zoals sms: *“Jongeren en mailen?! Ze lezen een keer en vergeten het weer. Reageren doen ze niet.”* en *“Gewoon praten wordt het meest gebruikt”*.

Bij de promotie van een buurtactiviteit achten de (toekomstige) City Trainers het dan ook raadzaam om naast de inzet van alle moderne communicatiemiddelen bijvoorbeeld ook de wijkkrant in te schakelen, brieven te sturen en/of potentiële deelnemers persoonlijk aan te spreken. De school wordt genoemd als een geschikte promotieplaats voor de activiteiten.

De huidige City Trainers zijn niet te spreken over de toegankelijkheid van de website van S-port: *“De site moet worden aangepast. Hij is kaal en niet duidelijk, we kunnen niet eens onze eigen foto’s en filmpjes terugvinden. Met één druk op de knop moet je kunnen zien waar de activiteiten plaatsvinden. De site moet vol zitten met plaatjes en langere video’s, vaak duren de video’s maar een paar seconden.”*

De jongeren hebben niet alleen concrete aanwijzingen voor de website, maar uiten ook op andere pr-fronten ideeën om (meer) deelnemers en toeschouwers te trekken. Ze noemen onder andere: de mogelijkheid om een topsporter bij het project te betrekken, aantrekkelijke achtergrondmuziek tijdens de activiteiten, het filmen van activiteiten, het gebruik van grote attracties die van ver zichtbaar zijn, thematische aankleding (bijvoorbeeld in de kleuren van voetballand Brazilië), het gebruik van banners en vlaggen, het uitdelen van vette prijzen, aanbod van eten en drinken, het weggeven van gadgets zoals t-shirts en ballen et cetera.

In contact blijven met elkaar

Hoe kunnen de jongeren na afloop van opleiding en stage in contact blijven met de sport(buurt)medewerkers? De jongeren stellen voor om een database aan te leggen per interessegebied, zodat zij per mail of persoonlijk gevraagd kunnen worden om te helpen bij een activiteit of event. Een andere tip is: maak op de site een inschrijfformulier waarmee ‘afgestudeerde’ City Trainers zich kunnen inschrijven voor een vervolg.

Als middel om de City Trainers actief te houden, wordt voorgesteld de werkzaamheden op ‘freelancebasis’ te vergoeden. Een ander idee is een beloningssysteem, waarbij City Trainers na x keer meewerken recht hebben op bijvoorbeeld kaartjes, vouchers of uitstapjes. Ook opperen de jongeren om ééns per jaar een gezellige activiteit te organiseren voor alle ‘oudgedienden’, zodat zij op de hoogte blijven van het project en onderlinge contacten kunnen onderhouden: *“Samen komen en zijn is net zo belangrijk als de activiteiten zelf!”* Een laatste aanbeveling is het aanstellen van een contactpersoon vanuit de buurtsportorganisatie: een *“vast honk”* Hij of zij is het vaste aanspreekpunt en is altijd degene die de jongeren uitnodigt om te helpen organiseren.

Drijfveren

De jongeren die deelnamen aan de panelgesprekken voor (toekomstige) City Trainers, waren over het algemeen goed geïnformeerd over de gang van zaken in hun buurt. **Ze willen graag hun bijdrage leveren in de wijk door als vrijwilliger te helpen met het organiseren van (sportieve) activiteiten bij de sport(buurt)organisaties. Ze willen zo als rolmodel fungeren en zijn zeer gemotiveerd om de handen uit de mouwen te steken:** *“We willen nog meer laten zien in de wijk! Meer mensen bij mekaar brengen en een nog beter en positiever beeld over jongeren naar buiten brengen.”* De jongeren vinden het project: *“uitdagend”, “leuk en leerzaam”* en willen graag *“verantwoordelijk”* bezig zijn.

Daarnaast is het participeren in het project, aldus de jongeren, ook goed voor hun (vervolg)studie, hun cv en het uitbreiden van hun netwerk. De jongeren verwachten dat het, om te kunnen functioneren als City Trainer, belangrijk is om plezier te hebben tijdens de werkzaamheden. De reeds actieve City Trainers beamen dat.

Wat de huidige City Trainers uit 's-Hertogenbosch het meest is bijgebleven, is de presentatie die zij bij de certificaatuitreiking gaven voor ouders en ‘hoge piefen’ zoals wethouders. Ze vonden het *“heel erg om te doen, maar toen we de presentatie eenmaal hadden gedaan ook wel heel tof”*. **De Tilburg Troopers memoreren graag het helpen bij de Johan Cruijff Foundation in andere steden. Ook de uitjes worden genoemd: een dagje naar Walibi en een etentje.** Daarbij gaat het de jongeren niet om de beloning zelf, maar: *“om de sfeer, het gezellig met mekaar iets leuk ondernemen en het samenzijn”*.

2.2 Jongeren die deelnemen aan de georganiseerde activiteiten

City Trainers organiseren activiteiten voor andere jongeren in de wijken. Er zijn interviews afgenomen met deze deelnemende jongeren om te achterhalen aan welke activiteiten ze graag mee willen doen, wat hun verwachtingen zijn ten aanzien van (sportieve) buurtactiviteiten en hoe ze te bereiken zijn.

Activiteiten en events

De jongeren uit de wijken is gevraagd aan welke activiteiten ze graag willen meedoen. Tabel 2.5 geeft een overzicht van genoemde activiteiten.

Tabel 2.5 Activiteiten waaraan jongeren willen meedoen

Teamporten	Individuele sporten	Anders
Voetbal(toernooien)	Tafeltennis	Prestatieve toernooien
Softbal	Cafésporten: poolen, darts	Streettour
Rugby	E-sport: Wii	Uitstapjes naar wedstrijden en kickboks gala's
Basketbal	Dans	
Cricket	Fitness	Allerlei inloopactiviteiten
Zaalvoetbal		

Een aantal van deze activiteiten wordt reeds georganiseerd in de wijken, door sport(buurt)medewerkers of op initiatief van de jongeren zelf. Zij geven aan blij te zijn dat er ook vraaggericht activiteiten worden aangeboden: *“Als we willen tafeltennissen en we geven dat aan, wordt het ook georganiseerd.”* De jongeren vinden activiteiten ook geslaagd wanneer er

voldoende teams aanwezig zijn (meer dan drie), er zich geen incidenten voordoen en er goede begeleiding aanwezig is.

Soms is het voor jongeren niet aantrekkelijk om mee te doen, bijvoorbeeld: *“Ik zou niet meedoen aan basketbal, als voetballer ken ik namelijk weinig jongeren uit het basketbalcircuit.”*. Een aantal meiden vindt dat er voor hen te weinig aanbod is. Ze willen graag dat er met regelmaat activiteiten als dans en fitness worden georganiseerd in de buurt.

Opleiding

Het gespreksthema opleiding is niet van toepassing op deze doelgroep: de jongeren nemen enkel deel aan de georganiseerde activiteiten, en zullen derhalve geen opleiding volgen om ze te kunnen organiseren.

Verspreiden en communicatie

De jongeren geven aan gebruik te maken van sociale nieuwe media zoals msn, hyves en facebook. Deze netwerken kunnen volgens hen ingezet worden om een activiteit aan te kondigen. Daarnaast kunnen middelen als mond-op-mondreclame, posters en flyers op school hun werk doen. Tips hierbij zijn: *“de berichten moeten kort en krachtig zijn”* en *“een toffe website is echt belangrijk, je moet je dan ook online kunnen opgeven voor dingen omdat je dan sneller meedoet”*. **De jongeren hechten echter ook belang aan persoonlijk contact met sport(buurt)medewerkers. Tevens waarschuwen ze dat een ‘overkill’ aan mail averechts werkt.**

Rol City Trainer

De deelnemers in spe is ook gevraagd naar hun verwachtingen ten aanzien van (toekomstige) City Trainers. Deze verwachtingen lijken hooggespannen, de jongeren noemden:

- Talentvol zijn in hetgeen ze uitvoeren.
- Weten hoe ze een toernooi moeten voorbereiden en uitvoeren.
- Met verschillende mensen kunnen werken.
- Een voorbeeldfunctie vervullen voor andere jongeren.
- Jongeren binden en zorgen dat ze zich veilig en vertrouwd voelen.
- Goed kunnen coachen.

De activiteiten die City trainers organiseren worden door deze jongeren gewaardeerd wanneer er een goede opkomst is, er geen incidenten plaatsvinden en iedereen tevreden is (zowel publiek als deelnemers). Een Tilburgse jongere dacht dat het verstandig zou zijn vooral activiteiten voor kinderen te organiseren, en niet zozeer voor jongeren. Activiteiten voor andere jongeren organiseren leek hem te lastig voor de City Trainers.

2.3 Ouders

In de voorliggende paragraaf worden de uitkomsten gepresenteerd van de interviews met de ouders van (toekomstige) City Trainers.

Activiteiten en events

Ouders reageren positief op de plannen van het City Trainers project. Ze vinden het een goed initiatief omdat: *“kinderen weten wat andere kinderen leuk vinden om te doen”* en *“het de kinderen bezighoudt waardoor ze niet op straat hangen”*.

De ouders vinden het belangrijk dat hun kinderen zich binnen City Trainers persoonlijk kunnen ontwikkelen. Daarnaast hechten ze er waarde aan dat hun kinderen zich maatschappelijk betrokken kunnen tonen, bijvoorbeeld door iets te organiseren voor groepen in de samenleving waarmee ze normaliter niet in contact komen. Een ouder zegt hierover het volgende: *“Zaken als verantwoordelijkheid dragen, ergens voor gaan staan en op een positieve, gezonde manier activiteiten organiseren kun je niet jong genoeg leren.”* Een andere ouder zegt: *“Verdraagzaamheid en je realiseren dat niet iedereen zo denkt, gelooft en leeft als jij doet, zijn belangrijke zaken voor de jeugd. Zo werken ze mee aan een maatschappij waar respect en begrip voor elkaar hoog in het vaandel staan.”*

Ouders geven aldus blijk van hun steun aan het project City Trainers. **Er wordt echter wel gewaarschuwd dat het project niet ten koste mag gaan van de schoolprestaties:** *“Een goed idee, City Trainers, mits het niet te veel tijd in beslag neemt in verband met huiswerk.”*

Ouders van de huidige City Trainers in 's-Hertogenbosch vertellen vol trots honderduit over wat hun kinderen bereikt hebben in het project, zoals het op touw zetten van een kindervakantieweek, dansles en hockeytraining. De ouders denken ook verder mee: *“een taalcursus voor moeilijk opvoedbare kinderen moet kunnen”*, *“zelf doet hij graag feesten en heeft hij veel vrienden die deejay zijn, kan dat ook?”* of *“een specifieke sport noemen vind ik moeilijk, als er maar uitdaging in zit”*.

Ouders van jongeren die nog niet als City Trainer aan de slag zijn, reageren voorzichtiger: *“misschien is het goed om te beginnen met het verrichten van kleine taakjes in de organisatie, waarbij ze wel voelen dat ze erbij horen”* en *“mijn kind is nog te jong om zelf te organiseren, misschien is assisteren wel een goede optie”*.

Begeleiding

De ouders vinden goede begeleiding erg belangrijk. Zij pleiten dan ook voor een professional die als vraagbaak optreedt voor de City Trainers: *“Er moet goed begeleid worden om ervoor te zorgen dat niet alle verantwoordelijkheid op hun schouders ligt. En bij vragen moeten ze ergens heen kunnen.”*

De begeleiders moeten volgens de ouders goed met kinderen kunnen omgaan, geduld hebben, naar de kinderen luisteren en hen ook zelf initiatieven laten nemen. Kernwoorden die volgens de ouders daarbij passen zijn: vertrouwen, betrokkenheid, toezicht en veiligheid.

Opleiding

De meeste ouders reageren enthousiast op de opleiding die City Trainers kunnen volgen. Volgens hen kan de opleiding bijdragen aan de ontwikkeling van hun kinderen, talenten aan het licht brengen en het zelfvertrouwen van de kinderen vergroten.

Er zijn ook ouders die wat sceptischer zijn: *“Ik vind het niet heel belangrijk. Alleen als mijn kinderen het zelf willen en later iets met sport gaan doen. Ze doen al veel, we moeten keuzes maken. Ik denk wel dat het goed voor hun ontwikkeling is om iets zelf te organiseren. Ook leren ze zo dat niet alles vanzelf gaat.”* De moeder die aan het woord is, laat haar kinderen zelf kiezen of ze mee willen doen aan City Trainers, maar lijkt het project wel te steunen en de meerwaarde ervan in te zien.

Een ouder die bezorgd reageerde, zei het volgende: *“Een opleiding lijkt me teveel gevraagd. Er verandert zoveel voor hen op dit moment, zoals een nieuwe school. Mijn zoon zou het misschien wel leuk vinden om iets te organiseren, maar zou geen zin hebben in een lange cursus. Met alleen meelopen leren ze ook al een hoop dingen over hoe je moet organiseren.”* Deze moeder stelt dat een opleiding ‘te veel gevraagd’ is voor haar kind.

De laatste twee citaten zijn afkomstig van Bossche ouders waarvan de kinderen (nog) geen vrijwilligerswerk verrichten. In tegenstelling de Bossche ouders waarvan de kinderen al wel vrijwilligerswerk doen, achten zij het niet noodzakelijk om hun kinderen bij te scholen: *“Kinderen moeten vooral gemotiveerd zijn om de opleiding te volgen, maar dat is moeilijk omdat ze snel afgeleid worden en steeds iets anders leuk vinden om te doen.”*

Ouders reageren dus verschillend op de opleiding, de een wat enthousiaster dan de ander, maar allemaal spreken zij zich uit op basis van reële achtergronden en redeneringen.

De ouders hebben een aantal ideeën over wat er aan bod moet komen in de opleiding tot City Trainer. Tabel 2.6 geeft deze thema's weer.

Tabel 2.6 Onderwerpen die ouders van belang achten voor de opleiding tot City Trainer

Leren praten voor een groep
Leren afspraken na te komen
Verantwoordelijkheid nemen
Omgaan met de doelgroep
Leren problemen op te lossen
Leren begrijpen van en omgaan met (jongeren uit) andere culturen
Leren organiseren
Oefenen in rollenspelen met bijvoorbeeld een vervelend kind
Leren een begeleidende/coachende rol aan te nemen

Verspreiden en communicatie

Ongeveer de helft van de ouders van de huidige Bossche City Trainers weet wat te vertellen over de inhoud van de opleiding, de andere helft is minder goed op de hoogte. Een goed geïnformeerde ouder vertelt: *“Mijn kind vindt het super en kijkt er elke keer naaruit om te gaan. Hij leert afspraken nakomen en vertelt thuis wat hij op de opleiding heeft gedaan.”* Een andere ouder gaf aan: *“niets te weten over de cursus; er is vooraf geen communicatie over het City Trainers project geweest”*.

In het algemeen geldt dat alle ouders op de hoogte willen blijven van het verloop van het traject, de stage en de certificaatuitreiking. Ook gaven ouders aan geïnformeerd te willen worden over de duur van het project, het doel ervan, de inhoud van de lesstof, wie de begeleiding op zich neemt, het eindverslag, de manier van beoordelen en als laatste het nut van het certificaat.

Over de begeleiding vroegen enkele ouders zich nog specifiek af of de begeleiders wel te vertrouwen zijn, hoe groot de groep is onder de hoede van één praktijkbegeleider en of deze over voldoende ervaring beschikt om het geheel in goede banen te leiden. De ouders geven aan het best bereikbaar te zijn per mail of post en met nieuwsbrieven.

Betrokkenheid ouders

Ouders van de huidige Bossche City Trainers staan vierkant achter de keuze van hun kind om mee te doen en ondersteunen hem of haar daar ook in: *“Ik stimuleer mijn kind om mee te doen aan het project. Hij leert presenteren en ik heb hem nog nooit zo trots gezien.”* Maar de ouders vinden ook eensgezind dat ze verder geen (grote) rol willen vervullen in het project. Zij denken dat hun kinderen het niet waarderen als ma- of palief zich bemoeit met het project en de stage. Daarbij zijn de ouders van mening dat: *“het gaat om de jongeren en niet om de ouders”*.

De ouders willen unaniem aanwezig zijn bij de certificaatuitreiking. Ze zien het als een hoogtepunt voor hun kinderen, waar ze niet bij willen ontbreken: *“Ik zou altijd bij een certificaatuitreiking willen zijn, ik ben namelijk trots op mijn kind en wil hem tijdens de certificaatuitreiking ondersteunen. Niet aanwezig zijn is geen issue.”*

2.4 Praktijkbegeleiders

De praktijkbegeleiders zijn sport(buurt)medewerkers die de toekomstige City Trainers zullen begeleiden tijdens hun stage. Samen met de betreffende jongeren organiseren ze de activiteiten in de wijken, waarbij zij als praktijkbegeleiders de eindverantwoordelijkheid dragen.⁶

Activiteiten en events

De praktijkbegeleiders willen de City Trainers in eerste instantie inzetten bij kleinere taken, zodat de drempel laag is om mee te doen. De jongeren kunnen bijvoorbeeld assisteren bij kleinere structurele activiteiten, een deeltaak bij een event vervullen, helpen bij voorbereidingen of deelnemers werven. Op deze manier willen zij de City Trainers een basis bieden, waarna ze het takenpakket stap voor stap kunnen uitbreiden.

⁶ In tegenstelling tot de Dordrechtse en Tilburgse collega's, hebben de Bossche praktijkbegeleiders inmiddels aardig wat ervaring met het project. Dit kwam duidelijk naar voren tijdens de gesprekken en is ook terug te vinden in deze resultatensectie, omdat veel waardevolle praktijkvoorbeelden uit 's-Hertogenbosch zijn aangehaald en opgenomen.

Praktijkbegeleiders willen niet te veel verwachten van de City Trainers. In 's-Hertogenbosch begonnen City Trainers bijvoorbeeld aan de balie van de sport- en speluitleen van een playground: *“Dat vonden deze jongeren prima en leuk en ze haalden zo hun twintig uur stage. Daarmee is het ook klaar. We moeten niet verwachten dat er een hulp komt die het een en ander op touw gaat zetten.”*

De praktijkbegeleiders proberen wel te kijken of ze – vooral de jongere – City Trainers een stapje verder kunnen brengen. Zodat deze bijvoorbeeld niet alleen helpen bij de uitleen, maar ook eens meespelen met de jongere kinderen of de keer erop zelfs een klein spelletje voorbereiden. *“Dat is een ander niveau van inzetten, maar wel fijn en handig, omdat wij als praktijkbegeleiders zo ook weer andere dingen kunnen oppakken.”*

De kwaliteit van de verrichte taken hangt volgens de praktijkbegeleiders af van de interesses van de City Trainers. Bij alles wat de praktijkbegeleiders in hun dagelijkse werkzaamheden doen, kunnen ze in principe City Trainers gebruiken: de begeleiding van verschillende sporten (waarbij praktijkbegeleiders soms ook van City Trainers kunnen leren), het scheidsrechteren, het schrijven van de pr-krant, et cetera. In 's-Hertogenbosch zijn bij grotere events dan ook altijd City Trainers betrokken. Soms worden de praktijkbegeleiders daar even *“niet blij”* van, omdat de begeleiding veel tijd en energie kost. *“Maar het levert uiteindelijk ook veel op, dus de balans is wel goed. Als team helpt City Trainers ons bij het bereiken van meer jongeren”*.

Kernwoorden in de begeleiding zijn voor de praktijkbegeleiders: sturend, coachend, controlerend en ondersteunend. Ook benadrukken ze dat zij altijd eindverantwoordelijk zullen blijven. Ze willen de talenten van de jongeren optimaal benutten: *“Wanneer iemand bijvoorbeeld heel goed kan breakdancen of free runnen, dan is dat fantastisch voor ons, omdat de jongere meer op één ‘level’ zit met de andere jongeren. Niet alleen tijdens de activiteit, maar ook in de werving voor de activiteit: dat is zo’n winst! Binnen één pauze werven op school hebben ze soms veertig aanmeldingen. Dat werkt veel beter dan dat je er als praktijkbegeleider staat”*, aldus een ervaren Bossche praktijkbegeleider. De begeleiders geven aan dat ze de City Trainers soms alleen ondersteunen bij het regelen van randvoorwaarden zoals de locatie, waarna de jongere *“zijn ding”* doet: *“Samen zet je dan iets moois neer en samen ben je ook trots op het resultaat.”*

De City Trainers kunnen tijdens hun activiteiten tegen problemen aanlopen, waarbij de praktijkbegeleiders hen kunnen helpen en ondersteunen. De praktijkbegeleiders noemen bijvoorbeeld: problemen bij het vinden van een juiste stageplaats en activiteit, moeite ervaren met plannen, onzekerheid en geen initiatieven durven nemen, niet serieus genomen worden door bijvoorbeeld samenwerkingspartners, eventuele agressie en incidenten tijdens activiteiten en problemen in de omgang met de doelgroep. De praktijkbegeleiders vertrouwen erop hun City Trainers in deze gevallen met raad en daad te kunnen bijstaan.

Praktijkbegeleiders willen er voor waken dat City Trainers gedesillustioneerd met het project stoppen. Dit risico bestaat wanneer het project een onderdeel van het schoolcurriculum wordt. City Trainers moeten dan voor hun opleiding verplicht een x aantal uren stage lopen, voordat ze het project mogen afsluiten.

Een Bossche praktijkbegeleider vertelde over een City Trainer die vier uur stage bij haar kwam lopen, omdat het meisje de andere zestien uur al bij een ander project had ingevuld. De vier resterende uren kon de City Trainer niet bij haar eerste stageplaats invullen en zodoende klopte zij bij de tweede praktijkbegeleider aan. Dit resulteerde naar zeggen van de tweede praktijkbegeleider echter in een “*martelgang*” omdat zij de City Trainer niet echt leerde kennen. De jongere kwam daardoor alleen de verplichte uren uitzitten, wat de sfeer niet ten goede kwam, waardoor de City Trainer uiteindelijk gedemotiveerd het project verliet.

De betrokken praktijkbegeleider vertelde aan dat ze de talenten van deze City Trainer niet heeft kunnen aanspreken, hoewel de stage-uren bij de vorige praktijkbegeleider prima waren verlopen. De praktijkbegeleider raadde op basis van dit voorbeeld aan, goed na te denken over de het inplannen van verplichte uren stage en over het stageplan: “*De kwantiteit mag niet boven de kwaliteit gaan.*”

Opleiding

In de opleiding voor de City Trainers willen de praktijkbegeleiders graag een aantal elementen terugzien. Tabel 2.7 somt deze op.

Tabel 2.7 Elementen die praktijkbegeleiders graag in de opleiding tot City Trainer terugzien

Presenteren/leren praten voor een groep mensen/sociale vaardigheden
Het opstarten, uitleggen, draaiende houden en afsluiten van een spel
Kennis van verschillende doelgroepen
Basisregels sport en spel
Verantwoordelijkheid
Veiligheid
Materiaalkennis
EHBO
Praktijksituaties koppelen aan theorie: didactiek/methodiek/pedagogiek
Leren organiseren en plannen

De praktijkbegeleiders lichten toe dat het volgens hen niet nodig is een volwaardige opleiding aan te bieden. In 's-Hertogenbosch bestaat de cursus nu uit zes bijeenkomsten van twee uur: “*Daar krijg je nooit een CIOS eerste jaar in gepropt. Dat is ook niet de bedoeling en kan ook niet. Alleen puur de basis: wat ben je hierna, wat kun je ermee en wil je ermee? Ook een leuke mogelijkheid om te snuffelen voor de jongeren en om te kijken of ze het leuk vinden om voor een groep te staan.*” Stages moeten ook bij dit ‘basic’ niveau aansluiten: de praktijkbegeleiders letten op hoe de jongeren voor de groep staan, zonder er direct een kritisch oordeel aan te hangen. Bovendien kunnen jongeren zo ook op een ontspannen manier tot de ontdekking komen dat het project wellicht niet is wat zij verwachtten, of niet bij hen past.

De praktijkbegeleiders in 's-Hertogenbosch beoordelen de jongeren nu met de kwalificaties ‘goed’, ‘voldoende’, et cetera, aan de hand van een lijst met punten zoals kledingvoorschriften, afspraken nakomen en voorbereiding. De Bossche praktijkbegeleiders zijn te spreken over de inhoud en hanteerbaarheid van deze lijst. Ze vinden de lijst ‘goed’ en ‘duidelijk’ en menen dat de lijst ook voor het toekomstige, uitgebreide project City Trainers voldoet: “*het communiceert makkelijk en maakt het leerproces inzichtelijk*”.

De Bossche praktijkbegeleiders melden ook dat waar de cursus voorheen vrij theoretisch was (a.d.h.v. PowerPoint), deze nu interactiever en praktijkgerichter is. Dat noemen praktijkbegeleiders een verbetering: *“Er is nu een duidelijke koppeling tussen praktijk en theorie, waarbij City Trainers ook leren om met feedback om te gaan.”* Het niveau van de cursus vinden de begeleiders goed. De cursus moet volgens hen niet te veel verbreed worden, omdat deze anders zijn kracht verliest. *“Als je de cursus gedaan hebt ben je een goede ‘hulp’ in de wijk, niet de organisator; dat moeten we niet nastreven. Maar soms zijn er ook talenten die wel veel meer aan kunnen.”*

De praktijkbegeleiders kregen de vraag of de opleiding meer gedifferentieerd dient te worden naar interesses en talenten. Een jongere kan dan bij pr bijvoorbeeld kiezen tussen het schrijven van een persbericht of het ontwerpen van een poster. Een praktijkbegeleider reageerde: *“Het mooie is dat je door de huidige opzet echt de basisinzichten krijgt en de hele opzet van een project leert zien. Dat is ook de kracht van City Trainers.”* Ook de andere praktijkbegeleiders zien in eerste instantie niet zo veel in de geopperde differentiatie.

Verspreiden en communicatie

Hoe denken de praktijkbegeleiders toekomstige City Trainers en deelnemers voor de activiteiten te werven? Naar eigen zeggen hebben de praktijkbegeleiders daartoe veel mogelijkheden via hun eigen netwerken, de bestaande contacten in de wijken en door jongeren op scholen op te zoeken.

Praktijkbegeleiders uit 's-Hertogenbosch selecteren potentiële City Trainers door te signaleren wanneer een jongere in de wijk zijn favoriete activiteit begint te ontgroeien, en deze warm te laten lopen voor City Trainers: *“Met het ouder worden van de jongeren geef je ze meer taakjes, wanneer ze het leuk vinden beveel je ze City Trainers aan door te vertellen dat het leuk is en je er ook veel van leert.”* Persoonlijk contact werkt volgens de praktijkbegeleiders het best. Daarnaast halen zij de mogelijkheden aan van de wijkkrant, posters, flyers en het intranet van de scholen.

De praktijkbegeleiders noemen tevens dezelfde nieuwe media die de jongeren zelf ook opsomden. Een aantal praktijkbegeleiders gaf echter aan dat op hun locatie de computers afgesloten zijn deze nieuwe media. Dat beperkt de mogelijkheden om jongeren te bereiken via het web, terwijl dat medium volgens de praktijkbegeleiders juist zeer doelmatig is om de doelgroep te bereiken. De begeleiders roemen voornamelijk de mogelijkheden om via hyves en msn snel informatie te verspreiden. De website lijkt hen hiervoor een omslachtiger middel, tenzij ze via msn, hyves en twitter naar de site kunnen linken. E-mailadressen veranderen de jongeren te vaak volgens de praktijkbegeleiders, net als hun mobiele nummers. De gebruikersnamen en links van de eerder genoemde nieuwe social media wisselen niet, zodat de jongeren daar duurzaam bereikbaar blijven. Jongeren kunnen bovendien berichten aan elkaar doorsturen, wat het bereik aldus de praktijkbegeleiders nog vergroot. Enkele praktijkbegeleiders melden wel dat ze bijscholing willen op het vlak van nieuwe media, omdat ze bijvoorbeeld niet weten hoe te pingen, wat een sms alert is en hoe zij een website onderhouden.

De praktijkbegeleiders merken ook op dat het web mogelijkheden biedt om andere doelgroepen te bereiken: *“Jongens die thuis heel veel achter de computer zitten, worden wellicht toch over*

de streep getrokken om mee te doen.” Ook het ‘[flashmob-filmpje](#)’⁷ wordt aangehaald, want dat is volgens de Bossche praktijkbegeleiders een groot uithangbord voor City Trainers: *“Dit is het project en dit kan allemaal! Supergaaf!”*

Ook de uitstraling van de City Trainers en het project als geheel is volgens de begeleiders een trigger voor potentiële City Trainers om er bij te willen horen en zich aan te melden: *“Ze krijgen een jasje en een t-shirt. Dat ziet er goed uit. Op foto’s stralen ze ook trots uit. Alles moet goed zijn, dat is een belangrijk onderdeel van City Trainers! Niet een simpel bedankje...”* Als kansrijk idee om het contact met de oude garde succesvol te onderhouden, opperen de praktijkbegeleiders follow-up-dagen waarbij voormalig City Trainers worden uitgenodigd voor een gastles van of een ontmoeting met een (ex)topsporter.

Ouders en bobo’s

In de dagelijkse praktijk communiceren de Bossche praktijkbegeleiders naar eigen zeggen wel met de ouders van de City Trainers. Ze vinden het echter niet wenselijk dit contact verder uit te bouwen: *“Op de leeftijd van de City Trainers is dat niet nodig. Ook niet omdat we als praktijkbegeleiders geen slechtnieuwsgesprek hoeven te voeren dat hun kind iets niet gehaald heeft en daardoor bijvoorbeeld een schooljaar moet over doen.”*

Ouders worden wel uitgenodigd voor de certificaatuitreiking te zijn, zodat de praktijkbegeleiders ook aan hen hun trots en dankbaarheid kunnen tonen. De uitreiking vindt plaats twee weken na het afsluiten de stageperiode, op een mooie locatie, in een zaal vol ouders en met *“een bobo vanuit de gemeente”* die een formeel praatje houdt. De praktijkbegeleiders vertellen dat de City Trainers veel applaus krijgen en dat er een gevoel van trots heerst. De praktijkbegeleiders zorgen voor een certificaat en een persoonlijk praatje voor elke City Trainer: *“Kortom, we proberen er echt iets van te maken. Ook krijgen ze referenties, waardoor ze bij een vervolgopleiding makkelijker binnenstromen. Bij het CIOS krijgen ze zelfs vrijstelling op bepaalde punten om toegelaten te worden. Een plus.”*

2.5 Samenwerkingspartners

Het City Trainers project probeert samenwerkingsverbanden aan te gaan met partners waar (toekomstige) City Trainers stage kunnen lopen. Denk hierbij aan sportverenigingen, de Johan Cruijff Foundation, jongerenwerk en andere sociaal-maatschappelijke partners. Omdat is gesproken met uiteenlopende lokale samenwerkingspartners, die vaak deel uitmaken van verschillende gemeentelijke activiteiten en events, was het lastig om tot een eenduidige resultatensectie te komen. Onderstaande resultaten zijn op hoofdpunten weergegeven.

⁷ Beschrijving flashob-filmpje: een jongere begint met dansen in een winkelcentrum, waarna er uit alle hoeken van het winkelcentrum andere jongeren bij komen die mee gaan dansen. De groep wordt steeds groter, wanneer de dans is afgelopen verdwijnen de jongeren weer.

Activiteiten en events

De samenwerkingspartners zien verschillende mogelijkheden om City Trainers een stageplek aan te bieden, al naar gelang hun eigen randvoorwaarden. In 's-Hertogenbosch kunnen de City Trainers aan de slag bij de 'Bossche Battle', die met de Muzerije wordt georganiseerd. In Tilburg is gesproken met de Johan Cruijff Foundation, die heeft aangegeven dat City Trainers activiteiten mogen aanbieden op de courts. Het jongerenwerk in Tilburg wil de City Trainers graag inzetten in de wijken waar ze zelf wonen.

Alle samenwerkingspartners zien kansen om City Trainers in te zetten bij hun activiteiten en zeggen daar ook de meerwaarde van in te zien. Zij denken in eerste instantie aan kleine taken en vragen zich ook af welke verantwoordelijkheden de jongeren kunnen dragen: *“Wat als er problemen ontstaan bij de activiteiten?”* Op dit gebied zijn de samenwerkingspartners nog wat zoekende.

De partners pleiten dan ook voor een heldere taakomschrijving en doelstelling, zodat zij ook de juiste begeleiding kunnen aanbieden. Ze streven daarbij naar kwaliteit en in dat kader dringen zij erop aan ten eerste niet te veel City Trainers onder toezicht te plaatsen van één praktijkbegeleider, ten tweede de juiste randvoorwaarden te scheppen en en ten derde voldoende tijd en budget beschikbaar te stellen.

Competenties en opleiding

De competenties waarover City Trainers volgens de samenwerkingspartners moeten beschikken, zijn divers. De partners benoemen onder andere.: algemene kennis van organiseren, leiding kunnen geven, betrouwbaar zijn, kunnen samenwerken, creativiteit, kennis van de doelgroep, verantwoordelijkheid, betrokkenheid, sociale vaardigheden, een professionele houding, basis-EHBO, conflicthantering, kennis van de straatcultuur, leergierigheid en teamgeest. **De samenwerkingspartners zien graag dat er tijdens de opleiding aandacht is voor deze facetten.**

De partners tonen zich bereid om tijdens de opleiding van de City Trainers een gastcollege te verzorgen over bijvoorbeeld omgaan met (multiculturele) doelgroepen, financiën, pesten of drugs. Ook zien ze mogelijkheden om jongeren te ontvangen voor bijvoorbeeld een werkbezoek. De Johan Cruijff Foundation verzorgt zelf cursussen, waar City Trainers een vervolg op zou kunnen zijn. De Foundation geeft aan open te staan voor samenwerking met betrekking tot de inhoud van de opleiding. Een andere samenwerkingspartner geeft aan bij de doorontwikkeling van City Trainers te willen kijken hoe het eigen, reeds bestaande vrijwilligersbeleid daarop kan aansluiten. Verschillende samenwerkingspartners geven blijk dat zij op uiteenlopende fronten mee willen denken.

Verspreiden en communicatie

De samenwerkingspartners geven aan op verschillende wijzen met hun achterban te communiceren: via het staatsblad, met nieuwsbrieven, door middel van telefoontjes en met behulp van de website. Ze zetten ook nieuwe media in, maar geven duidelijk de voorkeur aan face-to-face gesprekken.

Zeker bij het bereiken van jongeren, kiezen de samenwerkingspartners vaak voor de persoonlijke aanpak. Ze bezoeken plaatsen waar jongeren samenkomen, variërend van de school tot de McDonalds. De partners zien goede kansen om City Trainers in te zetten om leeftijdsgenoten te werven voor deelname aan activiteiten, iets wat zij als volwassen buitenstaanders moeilijk voor elkaar krijgen.

De samenwerkingspartners vragen om meer kennis over de werkwijze en effectiviteit van de City Trainers, zodat zij daar beter op in kunnen spelen. Daarnaast willen de partners goed op de hoogte gehouden worden over de ontwikkelingen van City Trainers. Een aantal partijen beschouwt de interviewronde dan ook als een eerste kennismaking en wil bij een mogelijk vervolg graag in gesprek blijven.

2.6 Scholen

De opleiding tot City Trainer wordt aangeboden in samenwerking met scholen. De scholen stellen hun faciliteiten ter beschikking, maar willen ook meedenken over de (meer)waarde van het certificaat en een verbinding leggen met de (maatschappelijke) stages die verplicht zijn in zowel het voortgezet onderwijs als het Middelbaar Beroeps Onderwijs.

Activiteiten en events

Scholen zien voor het project City Trainers een rol weggelegd bij de (maatschappelijke) stages, het naschoolse sportaanbod, sportdagen of speciale themaweken met aangepaste lessen. De directies reageren daarmee positief op City Trainers. **Ze attenderen er echter wel op dat scholen ver vooruit moeten plannen, waardoor tijdige indiening van de plannen en uitwerking van de praktische organisatie vereist is.**

Opleiding en stage

Scholen zijn bereid te participeren in de opleiding voor City Trainers. Er is personeel beschikbaar, maar tijd en budget zijn wel punten van aandacht. Een aantal scholen wil graag meedenken over de inhoud van de lessen, terwijl andere scholen duidelijk aangeven dat de toolkit vanuit het project moet komen. Ook wijzen ze erop dat verschillende typen leerlingen vragen om verschillende aanpakken: *“Leerlingen op het VMBO kunnen heel goed samenwerken, maar hebben grote moeite om zelfstandig opdrachten uit te voeren. Je kunt dus beide aspecten terug laten komen in de opleiding maar voor zelfstandig werken moet er dan wel meer begeleiding zijn. Kies vooral groepsopdrachten.”* Het advies luidt dan ook om de verhouding op twintig procent theorie en tachtig procent praktijk te houden.

Onderdelen die de scholen graag terugzien in de opleiding zijn: spelregelkennis, organiseren, omgaan met de doelgroep, presentatietechnieken, sociale vaardigheden, draaiboek maken, materiaalkennis, EHBO en pr en communicatie. De tijdsduur van de opleiding is wat de scholen betreft afhankelijk van het door City Trainers gewenste eindniveau. De geopperde structuur van zeven keer twee uur, lijkt de scholen een goed idee.

Een docent geeft aan dat sommige leerlingen op hun stageplek heel anders zijn dan op school: *“VMBO-leerlingen die vaak wat moeilijker zijn in de omgang, blijken heel goed te functioneren op hun stageadres, ze voelen dan de verantwoordelijkheid.”* Scholen vinden de stage een

wezenlijk en belangrijk onderdeel van het project City Trainers. Ze adviseren om de jongeren goed te informeren over het nut is van de stage en de meerwaarde van City Trainers wat betreft bijvoorbeeld cv, portfolio en studiepunten.

Sommige scholen werken bij de stages uitsluitend met erkende leerbedrijven en adviseren City Trainers datzelfde te doen. Daarnaast willen scholen graag nadenken over de eindbeoordeling van City Trainers, zodat het project wellicht geïntegreerd kan worden in het schoolcurriculum.

Verspreiden en communicatie

Om het project aantrekkelijk te maken voor (toekomstige) City Trainers, bevelen de scholen aan om in te zetten op leuke spelvormen in de lessen en een elektronische leeromgeving. Verder raden ze aan de City Trainers te voorzien van hippe jasjes en t-shirts, zodat ze herkenbaar worden als groep. Ook hebben de scholen de verwachting dat de bereidheid om deel te nemen aan het project groeit, wanneer de sport(buurt)medewerkers echt fysiek aanwezig zijn en de jongeren weten welke gezichten er bij het project City Trainers horen. Daarnaast is het goed wanneer de docenten lichamelijke opvoeding van de school goed op de hoogte zijn van het project, betrokkenheid voelen en dit ook uitstralen. Vanwege hun vertrouwensband met de leerlingen kunnen ook mentoren ten slotte hun steentje bijdragen om het project tot een succes te maken.

3. Conclusie

De eerste ontwerpfase van het project is met deze rapportage afgesloten. KPC en WHISE kunnen in de ontwikkelfase voortbouwen op de informatie die de doelgroepen in de interviews hebben gegeven, en die verwerkt is in het hoofdstuk Resultaten. Alle doelgroepen reageerden enthousiast gereageerd op de voorstellen van City Trainers, zij het soms met (reële) sceptische kanttekeningen.

(Toekomstige) City Trainers raden aan om bij de taakverdeling niet alleen te kijken naar hun talenten, maar ook naar hun interessegebieden. Daarnaast blijkt regelmaat in de georganiseerde activiteiten een grote wens van de City Trainers in spe. Zij schatten die regelmaat bovendien in als een succesfactor voor het behoud van animo.

Het certificaat is voor de (toekomstige) City Trainers een bewijs dat ze een prestatie hebben geleverd die van belang is voor hun toekomst. Een aantal jongeren gaf aan het een goed idee te vinden wanneer het certificaat vermeldt welke competenties de City Trainer heeft leren beheersen door het project.

Voorts vragen de (toekomstige) vrijwilligers de organisatie om rekening te houden met bijvoorbeeld vakanties en toetsweken, maar zij geven aan verder de opleidingsmomenten flexibel te kunnen inplannen. Ze vinden het ook belangrijk om hun stage (positieve) feedback te krijgen van iemand met de juiste inhoudelijke en praktische kennis.

Een grote drijfveer van de jongeren om mee te willen doen, is dat zij graag als vrijwilliger een bijdrage willen leveren aan de wijk, door bij de sport(buurt)organisaties mee te organiseren aan (sportieve) activiteiten. Ze willen zo als rolmodel fungeren en zijn zeer gemotiveerd om de handen uit de mouwen te steken. De reeds actieve City Trainers spreken derhalve met enthousiasme over het project. De Tilburg Troopers memoreren graag het helpen bij de Johan Cruijff Foundation in andere steden. Ook de uitjes worden genoemd: een bezoek aan Walibi en een etentje.

Ouders reageren over het algemeen enthousiast op de plannen van het City Trainers project. Ze willen graag op de hoogte gehouden worden over het verloop van het traject, de stage en de certificaatuitreiking. De ouders waarschuwen echter dat het project niet ten koste mag gaan van de schoolprestaties. Maar ze melden unaniem dat ze bij de certificaatuitreiking aanwezig willen zijn. Dit hoogtepunt voor hun kinderen willen zij niet missen.

De jongeren die willen deelnemen aan de georganiseerde activiteiten, vinden persoonlijk contact met sport(buurt)medewerkers belangrijk. Op het gebied van promotie waarschuwen ze voor een 'overkill' aan email: dat werkt averechts op hun deelname aan de activiteiten van de City Trainers.

De praktijkbegeleiders zien bij het werven van City Trainers en deelnemers volop mogelijkheden in hun eigen netwerken, onder de bestaande contacten in de wijken en door jongeren op scholen op te zoeken. Als kernwoorden in de begeleiding noemen de praktijkbegeleiders: sturend, coachend, controlerend en ondersteunend.

De samenwerkingspartners willen graag meedenken over mogelijke bijdragen die ze kunnen leveren aan het project. Ook hebben ze ideeën voor de stages en over de inhoud van de opleiding. Meer kennis over werkwijze en effectiviteit van City Trainers is gewenst, zodat de samenwerkingspartners daarop kunnen inspelen.

De schoolvertegenwoordigers wijzen erop dat ze binnen het onderwijs ver vooruit moeten plannen. Het is daarom van belang dat plannen van het City Trainers project ruimschoots van tevoren worden ingediend en dat praktische zaken op tijd worden geregeld.

In het vervolg van het project City Trainers dient er rekening gehouden te worden met deze en andere opmerkingen, om zo tot een goed eindresultaat te komen. Maatwerk leveren lijkt daarbij een belangrijke succesfactor.

4. Bijlage

1. Matrix
2. Topiclijsten
3. Spiekbriefje interviewen

Bijlage 1 Matrix

City Trainer: welke thematische vragen zijn er t.a.v. de verschillende actoren? Jongeren		
Thema's	Jongeren	
(E) is mogelijke enquêtevraag	Jongeren die al vrijwilligerswerk doen/willen gaan doen	Jongeren die willen doen/ reeds mee hebben gedaan aan georganiseerde activiteiten
Opleiding	<ul style="list-style-type: none"> • Voor wie is de opleiding toegankelijk? • Wat wordt er van je verwacht t.a.v. basiskennis? • Welke wensen hebben de jongeren t.a.v. de opleiding CT? • Welke verwachtingen? Wat kan hen overtuigen mee te doen aan de opleiding en inzet als CT? • Ken ik mijn eigen talenten? Kan de opleiding bijdragen aan verdere ontwikkeling? • Kan ik nieuwe dingen leren? • Certificaat en referentie t.b.v. cv mogelijk? Belangrijk? • Op welke locatie willen de CT hun opleiding volgen? • Mogen jongeren zelf een coach kiezen? • Hoe willen ze betrokken blijven bij het project na hun opleiding? • Wat sprak hen aan en motiveerde hen deel te nemen? 	n.v.t.
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Naast sport ook andere management- en communicatietaken; welke activiteiten willen ze organiseren? (E) • Voor wie kunnen ze iets organiseren? Waarom denken ze dat dit aansluit bij de interesse van hun leeftijdsgenoten? • Zijn er (genoeg) doorgroeimogelijkheden? • Met welke regelmaat en continuïteit moeten de activiteiten plaatsvinden? • Zijn jongeren bekend met de mogelijkheden om een activiteit op te zetten? (E) 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat wordt er volgens de jongeren op dit moment reeds georganiseerd op het gebied van sport in hun wijk? • Wie biedt deze activiteiten aan? Kennen ze deze aanbieders (goed)? • Wat vinden ze van de aangeboden activiteiten? Wat missen ze? • Bezoeken ze ook activiteiten buiten hun wijk? Waarom? • Is het aantrekkelijker voor deze jongeren om deel te nemen aan activiteiten die worden georganiseerd door

	<ul style="list-style-type: none"> • Zijn er kosten verbonden aan het organiseren van de activiteiten? I.v.m. sponsoring? Locatie? • Wat hebben de jongeren nog meer nodig om hun activiteiten neer te zetten? • Hoe benader je andere jongeren in je wijk? • Hoe is het organiseren en aanbieden tot nu toe gegaan? Lessen uit het verleden. • Welke verwachtingen hebben ze van hun praktijkbegeleiders?	<p>een CT i.p.v. jongerenwerker o.i.d.?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aan welke activiteiten doen ze wel of niet mee? Waarom? Regelmaat waarmee ze participeren? • Maakt groepsindeling iets uit? (als zij meedoen, doe ik niet mee o.i.d.?) • Welke activiteiten zouden ze graag in hun wijk georganiseerd zien? • Hoe kijken ze aan tegen jongeren uit hun eigen wijk die deze activiteiten willen organiseren? • Waar willen ze in hun wijk deelnemen? Locatie bepalend? • Hebben ze een voorkeur voor een bepaalde dag/data bijv. vakantie? • Zouden ze de jongeren willen helpen die de activiteiten aanbieden? • Hoe hebben de jongeren die reeds hebben meegedaan aan een door een CT georganiseerde activiteit dit ervaren? Verschil? Beter of fijner? Juist niet? • Willen ze dit vaker doen? • Moet er nog wat veranderd worden? Wat?
--	---	---

Verspreiden/ communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Onder de noemer 'sport' of deze term juist vermijden? • Is het project bij de jongeren bekend? • Welke media zijn interessant voor en door jongeren? • Welke beeld roept het project bij de jongeren op? Rol media? 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke media zijn interessant voor en door jongeren? • Welke beeld roept het project bij de jongeren op? Rol media? • Hoe moet het project volgens hun benoemd worden? Sport? Activiteit? • Hoe zijn de jongeren op de hoogte van activiteiten die georganiseerd worden in hun buurt? • Ook op de hoogte van activiteiten waar ze niet naar toe gaan? Verschil met activiteiten waar ze wel naar toe gaan? • Wat gebruiken de jongeren aan media om op de hoogte te blijven van activiteiten die georganiseerd worden in hun buurt? (krant/sms/hyves etc.?) • Zouden ze het fijn vinden als er een extra communicatiemiddel bij komt? Welk? Waarom?
Rol CT	<ul style="list-style-type: none"> • Wat betekent het voor mijn status? Ergens bij horen? • Welke motieven hebben de jongeren om deel te nemen? (E) • Zijn de jongeren loyaal aan hun wijk/club? (E) • Wat prikkelt de jongeren om deel te nemen? • Welke hobbel(s) moeten de jongeren nemen om deel te nemen? • Moeten ze er ook dingen voor laten (bijbaan)? • Hebben ze voldoende ondersteuning vanuit de praktijkbegeleiders ondervonden? Wat was er anders dan verwacht? Positief of negatief? • Hoe willen ze betrokken worden bij het project na afloop van de activiteiten? • Willen ze dat überhaupt nog? Waarom wel/niet? Wat is er nodig om betrokken te willen blijven? 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat verwachten ze dat een CT kan? • Wat verwachten ze dat een CT doet? • Wanneer doet een CT het goed? Slecht? • Waarom zou het fijn(er) zijn om bij een CT mee te doen aan een activiteit? • Wat vinden ze ervan dat een jongere uit hun wijk, die ze evt. al kennen, de activiteit aanbiedt? Voordeel? Nadeel?

City Trainer: welke thematische vragen zijn er t.a.v. de verschillende actoren? Overige

Thema's (E) is mogelijke enquêtevraag	Verschillende actoren			
	Praktijkbegeleiders (PB)	Ouders	Scholen	Samenwerkingspartners
Opleiding	<ul style="list-style-type: none"> • Wat vinden de PB dat er in de opleiding aan bod moet komen? • Hoe denken de PB jongeren te werven die mee willen doen aan het CT? Wie zijn geschikt? Hun taak? 	<ul style="list-style-type: none"> • Zien ze de opleiding als een bijdrage aan de ontplooiing en talentontwikkeling van hun kind? • Wat willen de ouders dat aan bod komt in de opleiding? Wat vinden ze belangrijk? • Hebben de ouders ook ideeën waaraan de opleiding moet voldoen? 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke verhouding theorie/praktijk moet de opleiding bieden? • Welke differentiatie is nodig voor de op verschillende niveaus opgeleide (VMBO-HBO) CT? • Benadering en indeling a.d.h.v. activiteit/doelgroep/meisjes & jongens? • Welke 'toolkit' moet ontwikkeld worden? 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke partners mogen niet ontbreken? • Welke competenties verwachten ze dat de jongeren bezitten? • Waar moet volgens hen aandacht voor zijn in de opleiding? • Willen zij ook een actieve bijdrage leveren in de opleiding als gastdocent? • Rol van organisator naar coach, welke handvatten hebben de partners nodig? Workshop?
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Welke activiteiten lijken de PB geschikt? Waarom? Voor wie? • Welke rol zien de PB voor zichzelf weggelegd tijdens de activiteiten? • Waar kunnen de jongeren volgens de PB tegenaan lopen? 	<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheid eigen kind (i.v.m. aandachtswijken) • Wie draagt de verantwoordelijkheid bij bijv. ongelukken (verzekering)? 	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnen en willen scholen bijdragen in het faciliteren van activiteiten? 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke partners zijn enthousiast? • Hoe kunnen ze bijdrage aan het opzetten van activiteiten? • Welke hulp hebben de CT volgens de partners nodig? • Zijn er ook kleinere

	<p>Hoe kunnen we dat voorkomen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe kunnen zij hun kennis/netwerk inzetten om jongeren te werven om mee te doen aan de activiteiten? 			<p>taken die niet veel tijd kosten?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe kunnen negatieve ervaringen voorkomen worden? • Welke groepen bestaan al; mogelijkheid tot aansluiten?
Verspreiden/ communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe willen de PB door de CT op de hoogte gehouden worden over de activiteiten? • Welke media willen zij inzetten? Waarom wel? Niet? • Hebben de PB juiste kennis om (nieuwe) media in te zetten? Waar willen ze meer over weten? 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke informatie willen ouders ontvangen over de activiteiten waar hun kinderen mee bezig zijn? • Via welke media willen ouders dit vernemen? • Welke communicatiemiddelen kunnen leiden tot een grotere betrokkenheid van de ouders? 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is nodig om meer CT te werven? • Welk beeld moet het project uitstralen om aantrekkelijk te zijn voor de verschillende doelgroepen waaruit toekomstige CT geworven worden? 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe kunnen ze bijdragen aan de bekendheid van de activiteiten die worden aangeboden in de wijk? • Hoe kunnen ze bijdragen aan het 'leveren' van deelnemers? • Hoe en waarover willen de partners geïnformeerd worden?

<p>Rol CT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wanneer voelen zij zich genoeg betrokken bij het project? Waar is dat van afhankelijk? Wat moet er gebeuren vanuit de jongeren en de organisatie? • Hoe willen ze de buurt en de ouders betrekken bij de CT en hun activiteiten? 	<ul style="list-style-type: none"> • Voelen de ouders zich betrokken bij het CT-schap van hun kind? • Staan ze achter de keuze van hun kind om CT te worden of zien ze het meer als 'een ding' van de jongeren zelf? • Willen de jongeren dat hun ouders betrokken zijn? Hoe? • Zijn ouders zelf vrijwilliger (bij een sportvereniging o.i.d.)? 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe kunnen ze leerlingen stimuleren CT te worden? • Op welke manier wordt er aandacht gegeven aan het project binnen de school? • Werven CT via afgestudeerde CT? 	<ul style="list-style-type: none"> • Wie willen zij graag betrekken als CT? • Waar kunnen ze meedenken en meebegeleiden voor een vervolg? • Hoe houd je contact met afgestudeerde CT? Houd je een netwerk in stand? • Ook verantwoordelijk voor werving CT? Hoe?
----------------------	---	---	---	--

Bijlage 2 Topiclijsten

Topiclijst voor de jongeren die vrijwilligerswerk doen of willen gaan doen

WHISE/ KPC:

“Algemeen: Heb helder wat het doel is van de nulmeting en richt daar de vragen naartoe. Tijdens het maken van de vragen bevroop ons de gedachte of je wel aan jongeren die geen sportieve activiteiten ontwikkelen vragen kunt stellen over wat ze moeten leren in een opleiding. Dat kunnen zij alleen vanuit een beeld dat tijdens het gesprek gecreëerd wordt over de City Trainer.”

“ Proberen te zoeken naar het gevoel waarom jongeren participeren, niet teveel al beantwoorden”

Introductie:

- Voorstellen en summier uitleg over het project City Trainers
- Benadrukken dat er geen foute antwoorden zijn, maar dat het gaat om ieders eigen mening en ervaringen.
- Vragen om toestemming om het gesprek op te nemen.

Uitleg project (evt. met filmpjes over de opleiding en flasmob etc.)

- Schets kort het kader van het project City Trainers en geef de definitie van een City Trainer.

Activiteiten en events:

- Aan welke georganiseerde sportieve activiteiten doe je al mee? Welke sportieve activiteiten organiseer je al?
- Welke sportieve activiteiten zouden voor jongeren interessant zijn om te organiseren?
- Welke sportieve activiteiten zou je zelf willen organiseren? Welke absoluut niet? Waarom?
- Wanneer zou een sportieve activiteit die je (mede) georganiseerd hebt geslaagd zijn? Wanneer de setting (accommodatie/faciliteiten) klopt, als het gezellig is of als je het gewenste aantal deelnemers hebt behaald)?
- Hoe zou je andere jongeren uitnodigen voor jouw activiteit? Met welke communicatiemiddelen? Wanneer? Ga je uit van een bestaand netwerk?
- Hoe vaak en wanneer zou je iets willen organiseren? Wil je meewerken aan structureel georganiseerde activiteiten? Of aan eenmalige events?

Opleiding:

- Wat zou je graag willen leren op de opleiding tot City Trainer?
- Welke onderwerpen zouden volgens jou aan bod moeten komen ?
- Kun je voorbeelden noemen van persoonlijke ‘talenten’ (kennis, vaardigheden, attitude) die handig zijn wanneer je als City Trainer activiteiten organiseert?
- Is het certificaat belangrijk voor je? Wat kun je er later aan hebben?
- Hoe lang zou de cursus volgens jou moeten duren (2 uur x 6 weken bijvoorbeeld)?
- Hoe zouden je ouders en/of de school je kunnen helpen om de opleiding met succes te volgen?
- Hoe zou je begeleid willen worden?

Verspreiden/communicatie:

- Hoe communiceren jullie met elkaar? Met welke (nieuwe) media?
- In hoeverre ben je al bekend met City Trainers? Wat vind je van de uitstraling van het project? Komt het bij jou over?
- Hoe kunnen we het project en de activiteiten het beste bekend maken bij de jongeren uit de buurt? Welke hulpmiddelen (sociale media, mobiele toepassingen et cetera) kunnen

we daarbij gebruiken? Zou jij zelf op een website gaan kijken? En zou je City Trainers toevoegen als hyve, 'liken' op facebook of volgen op twitter?

- Hoe kun je activiteiten en events 'oppimpen' om je activiteit leuk aan te kleden? Hoe kun je het beste aandacht vragen en reclame maken om jongeren naar je activiteit te trekken?
- Hoe kunnen we er voor zorgen dat City Trainers en praktijkbegeleiders contact blijven houden na afloop van de opleiding en de organisatie van activiteiten? Wat vind jij een prettige manier om met elkaar in contact te blijven?

Rol City Trainers:

(Op zoek gaan naar de drijfveren om deel te nemen/iets te gaan doen; niet te veel richting aanbod)

- Wat is voor jou de belangrijkste persoonlijke reden om deel te nemen aan het project City Trainers?
- Wanneer zou jij aan het project deel gaan nemen?
- Vind je het fijn om iets te kunnen doen voor je wijk of je vereniging? Waarom?
- Wat is jou als City Trainer het meest bijgebleven, als je kijkt naar het hele project? (alleen voor oud-vrijwilligers)

Afsluiten:

- Is er nog iets waar ik niet naar heb gevraagd, maar dat wel heel belangrijk is?
- Bedanken
- Eventuele afspraken maken

Topiclist voor de jongeren die deelnemen aan de georganiseerde activiteiten

Introductie:

- Voorstellen en een summiere uitleg over het project City Trainers
- Benadrukken dat er geen foute antwoorden zijn, maar dat het gaat om ieders eigen mening en ervaringen.
- Vragen om toestemming om het gesprek op te nemen.

Uitleg project (evt. met filmpjes over de opleiding en flasmob etc.)

(Kort het kader schetsen van het project City Trainers en de definitie van een City Trainer)

Activiteiten & events:

- Welke sportieve activiteiten worden er in jouw gemeente of wijk al voor jullie georganiseerd?
- Door wie worden deze activiteiten georganiseerd?
- Aan welke georganiseerde sportieve activiteiten doe je al mee? Met welke regelmaat/hoe vaak?
- Wat vind je van de sportieve activiteiten die voor jullie georganiseerd worden? Wat is goed, wat kan beter, wat vind je leuk?
- Aan welke activiteiten doe je niet mee? Waarom niet?
- Wat mis je? Welke activiteit zou je in je buurt nog graag georganiseerd zien? Waarom?
- Hoe lijkt het je om deel te nemen aan een activiteit die georganiseerd wordt door jongeren uit je eigen wijk? Waarom?
- Locatie en accommodatie: op welke plek(ken) zou je de activiteiten graag georganiseerd zien?
- Hoe vaak zou die activiteit georganiseerd moeten worden? Bijvoorbeeld een aantal keer per week of maand, of in bepaalde schoolvakanties?
- Voor de gemeente 's-Hertogenbosch: heb je als eens meegedaan aan een door City Trainers georganiseerde activiteit? Hoe heb je dat ervaren? Zijn er verschillen met activiteiten die niet door City Trainers zijn georganiseerd? Welke? En wat kan er eventueel nog beter?

Verspreiden/communicatie:

- Hoe communiceren jullie met elkaar? Met welke (nieuwe) media?
- In hoeverre ben je al bekend met City Trainers? Wat vind je van de uitstraling van het project? Komt het bij jou over?
- Hoe word je nu op de hoogte gehouden van activiteiten in de buurt?
- Heeft de manier van communiceren invloed op je keuze om wel of niet aan een activiteit deel te nemen? Zo ja, hoe verschillen die vormen van communicatie dan van elkaar? Wat kunnen we daaruit opmaken?
- Hoe kunnen we het project en de activiteiten het beste bekend maken bij jou en andere jongeren uit de buurt? Welke hulpmiddelen (sociale media, mobiele toepassingen et cetera) kunnen we daarbij gebruiken? Zou jij zelf op een website gaan kijken? En zou je City Trainers toevoegen als hyve, 'liken' op facebook of volgen op twitter?

Rol City Trainers:

- Wat verwacht je dat een City Trainer kan en/of doet?
- Wanneer vind je dat een City Trainer het goed of juist slecht doet? Waar let je dan op?
- Zou je het prettiger vinden om mee te doen aan een activiteit als een City Trainer deze organiseert? En zo ja, waarom? Bijvoorbeeld: de City Trainer is een bekende of de activiteit en begeleiding spreken aan.

Afsluiten:

- Is er nog iets waar ik niet naar heb gevraagd, maar dat wel heel belangrijk is?
- Bedanken
- Eventuele afspraken maken

Topiclist voor de ouders

Ter voorbereiding:

Ouders kun je zowel telefonisch als face-to-face interviewen. Het voordeel van een persoonlijk interview is dat je wellicht direct wat vertrouwen wekt, waardoor ouders meer tijd nemen en uitgebreider antwoorden. Dit kan echter ook doorschieten in ellenlange uitweidingen over van alles en nog wat, waardoor het interview en de uitwerking ervan tijdrovende klussen worden. Bij allochtone ouders kan het vanwege een mogelijke taalbarrière een must zijn om face-to-face te interviewen.

Telefonisch interviewen is in het algemeen sneller, maar de verwerking is lastiger. Het is lastig om te schrijven terwijl je de telefoon vasthoudt, dus werk direct na het telefoongesprek je aantekeningen uit! Een ander nadeel is dat je moeilijker een 'ingang' vindt voor het gesprek. Wanneer je de ouders (vaag) kent, maak dan direct duidelijk wie je bent, dat praat makkelijker en vertrouwelijker. Zeker bij ouders die drukbezet en slecht bereikbaar zijn, is het zaak direct een glimp van herkenning op te roepen, bijvoorbeeld door de naam van het kind te gebruiken. De ouders begrijpen dan hopelijk direct dat je een bekende bent en geen telemarketeer of verkoper. Met deze 'voet tussen de deur' kan het gesprek vervolgens op gang komen.

Introductie:

- Schets kort het kader van het project City Trainers en geef de definitie van een City Trainer.
- Leg het doel van het interview uit en meld dat het maximaal twintig minuten tijd vraagt.
- Maak duidelijk dat in de rapportage geen namen worden genoemd, de anonimiteit is gewaarborgd!
- Benadruk dat er geen foute antwoorden zijn. Het gaat om iemands eigen mening en ervaringen.

Inleiding:

- Maak kort kennis, zodat je weet welke ouder je interviewt: leeftijd kind/school van het kind/waar ze wonen/hoe lang ze er wonen/betrokkenheid bij de buurt en bij schoolzaken/zijn de ouders zelf actief met sport en/of vrijwilligerswerk?

Activiteiten en events:

- Hoe zou u het vinden als uw kind een sportieve activiteit organiseert voor zijn/haar leeftijdsgenoten in de buurt?
- Welke sportieve activiteit zou uw kind volgens u kunnen organiseren? Waarom vindt u deze activiteit passend?
- Waaraan moet de begeleiding aan voldoen om uw kind voldoende te ondersteunen bij de uitvoering van de activiteiten?

Opleiding:

- Wat weet u over (de inhoud) van de opleiding? (indien nodig de ouders uitleggen wat de opleiding behelst)
- Vindt u het belangrijk dat uw kind deze opleiding volgt om City Trainer te worden? Denkt u dat de opleiding bijdraagt aan de talentontwikkeling van uw kind?
- Wat moet volgens u aan bod komen in de opleiding tot City Trainer? Wat is belangrijk/vereist? Denkt u dat het noodzakelijk is om uw kind bij te scholen?

Verspreiden/communicatie:

- Via welke media wordt u nu op de hoogte gehouden van activiteiten die in uw buurt plaatsvinden?
- Welke informatie zou u willen ontvangen over het City Trainers project?
- Op welke manier en via welke media zou u graag geïnformeerd willen worden?

Rol City Trainers:

- Als uw kind City Trainer wil worden, staat u dan achter zijn of haar keuze? Vindt u het ook uw 'zaak', of alleen iets van uw kind?
- Verwacht u dat uw kind graag wil dat u betrokken bent bij het project? Op welke manier wel/niet?
- Wanneer zou u zich voldoende betrokken voelen bij het project?
- Zou u uw kind ook stimuleren mee te doen aan het project? Waarom wel/niet?
- Wilt u graag aanwezig zijn bij de uitreiking van het City Trainers certificaat? Waarom wel/niet?

Afsluiten:

- Is er iets waarnaar ik niet gevraagd heb, maar wat volgens u wel belangrijk is voor het onderzoek naar het City Trainers project?
- Bedanken

Topiclist voor praktijkbegeleiders

Introductie (2 minuten):

- Benadruk dat er geen foute antwoorden zijn, maar dat het gaat om ieders eigen mening en ervaringen.
- Nodig de geïnterviewde uit om gebruik te maken van deze kans om mee te denken!
- Benadruk dat in de rapportage geen namen worden genoemd, de anonimiteit is dus gewaarborgd.
- Leg kort de opzet uit van het interview: er komen vier thema's aan bod.

Inleiding (3 minuten):

- Stel je eventueel kort voor, zodat de interviewer weet wie hij/zij voor zich heeft: ervaring, functie, werkzaamheden, welke gemeente.
- Tip: maak een tekeningetje met afkortingen van namen zodat je weet wie waar zit en wie wat zegt. Zo'n situatieschets komt van pas bij de uitwerking. Citaten zijn altijd waardevol! Dus noteer waar mogelijk een belangrijk citaat direct.

Opleiding (10 minuten):

- Wat moet aan bod komen in de opleiding voor de City Trainers in spe? Wat is belangrijk/vereist voor de jongeren om te leren?
- Welke bijdrage kunnen jij leveren bij de werving van City Trainers? Welke jongeren zijn volgens jou geschikt? Zie je het als jouw taak om de jongeren te werven?

Activiteiten en events (20 minuten):

- Welke activiteiten zijn volgens jou geschikt om door jongeren te laten organiseren? Waarom deze activiteiten? Voor wie kunnen ze het organiseren?
- Welke rol wil en kun jij zelf innemen bij het organiseren en uitvoeren van de activiteiten? Kun je een concreet voorbeeld noemen?
- Waar kunnen de jongeren tegenaan lopen bij het organiseren en uitvoeren van de activiteiten? Kunnen we dat voorkomen? Hoe?
- Hoe denk je jouw kennis en netwerk in te kunnen zetten bij de werving van City Trainers? Kun je voorbeelden geven?

Verspreiden/communicatie (10 minuten):

- Hoe zou je door de City Trainers op de hoogte gehouden willen worden over de activiteiten die ze aan het organiseren zijn? Voorbeeld?
- Via welke media zou je bekendheid aan het project willen geven, zowel wat betreft het aankondigen van de activiteiten als voor het werven van jongeren? Waarom deze media?
- Vind je dat je over voldoende kennis beschikt om (nieuwe) media in te zetten t.b.v. het project? Waar en wat kom je eventueel te kort? Oplossing?

Rol City Trainers (10 minuten):

- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat je je betrokken voelt bij het project? Dat het ook echt 'jouw' project wordt waarmee je 'feeling' hebt? Waarvan is dat afhankelijk? Hoe kan de organisatie daaraan bijdragen? En wat kunnen de jongeren hiervoor doen?
- Hoe denken jullie de buurt en de ouders te betrekken bij het project (werven/opleiding etc.) en bij de activiteiten?

Afsluiten (5 minuten):

- Is er iets waar ik niet naar gevraagd heb, maar wat volgens jou wel heel belangrijk is?
- Bedanken

Topiclist voor de samenwerkingspartners

Introductie:

- Schets kort het kader van het project City Trainers, geef de definitie van een City Trainer en verduidelijk de rol van de samenwerkingspartners.
- Leg het doel van het interview uit en meld dat het maximaal dertig minuten tijd vergt.
- Benoem dat in de uitwerking en rapportage geen namen voorkomen en dat anonimiteit dus gewaarborgd is
- Benadruk dat er geen foute antwoorden zijn, maar dat het gaat om iemands eigen mening en ervaringen.

Inleiding:

- Maak kort kennis, zodat je weet welke samenwerkingspartner je interviewt: betrokkenheid bij het project/functie binnen de organisatie/toetsen draagvlak voor het project bij bijv. trainers en bestuurders van de vereniging/(voor)ziet de geïnterviewde obstakels om het project goed uit te voeren?

Activiteiten en events:

- Bij welke activiteiten denkt u City Trainers te kunnen inzetten binnen uw organisatie? Welke rol ziet u dan voor de City Trainers weggelegd?
- Zijn er activiteiten die uw organisatie reeds organiseert waarin City Trainers al direct een rol kunnen spelen? Welke activiteiten? Heeft u voorbeelden van de taken?
- Gaat het om grote taken, of kan uw organisatie ook kleinere taken aanbieden die minder tijd kosten? Kunt u concrete voorbeelden benoemen van grote en kleine taken?
- Welke hulp hebben de City Trainers (wellicht) nodig vanuit uw organisatie? Kunt u deze hulp en begeleiding ook bieden?
- Hoe kan, denkt u, voorkomen worden dat de City Trainers onverhoopt negatieve ervaringen opdoen bij het uitvoeren van een activiteit binnen uw organisatie? Tegen welke problemen kunnen de City Trainers aanlopen en hoe kunnen deze voorkomen of opgelost worden?
- Welke verwachtingen heeft u over de begeleiding van de City Trainers vanuit de scholen en door de praktijkbegeleiders?

Opleiding:

- Over welke eigenschappen/competenties moet een City Trainer beschikken voor uw organisatie? Waarom deze?
- Wat moet volgens u absoluut aan bod komen in de opleiding tot City Trainer? Wat is volgens u noodzakelijk om City Trainers bij te brengen in de cursus? Welke verhouding tussen theorie en praktijk acht u daarbij ideaal?
- Zou u (of iemand anders uit uw organisatie) in de gelegenheid zijn om een (actieve) bijdrage te leveren aan de cursus (bijvoorbeeld als gastdocent of door lesmateriaal te verzorgen)?
- Uw rol verandert tijdens het project van organisator naar coach. Heeft u/uw organisatie behoefte aan informatie en handvatten om deze rol goed in te kunnen vullen, bijvoorbeeld door middel van een workshop?

Verspreiden/communicatie:

- Op welke wijze informeert uw organisatie op dit moment haar 'leden' of 'achterban'?
- Is deze manier van informeren ook geschikt om deelnemers te werven voor de activiteiten van het City Trainers?
- Op welke manier(en) kan uw organisatie verder helpen bij de aankondiging en promotie van de activiteiten die bij City Trainers bij uw organisatie (mogelijk gaan) aanbieden?
- In welke mate (en over welke onderwerpen) willen u en uw organisatie zelf geïnformeerd worden over het project? Hoe wilt u op de hoogte gehouden worden?

Rol City Trainers:

- Zou u ook (actief) City Trainers willen werven? Zo ja, hoe zou u dat aanpakken?
- Welke jongeren – die u al kent – zou u graag bij uw organisatie willen betrekken als City Trainer? Waarom deze jongeren?
- Wanneer een City Trainer succesvol een sportieve activiteit heeft georganiseerd voor uw organisatie, kunt en wilt u dan een vervolg bieden? Wat voor gevolg? Welke (vervolg)begeleiding hoort daar volgens u bij? Kan uw organisatie die ook aanbieden?
- Hoe zou u in contact willen blijven met City Trainers? Op welke manier wilt u het netwerk in stand houden?

Afsluiten:

- Is er iets waarnaar ik niet gevraagd heb, maar volgens u wel belangrijk is voor het onderzoek naar het project City Trainers?
- Bedanken

Topiclist voor de scholen

Introductie:

- Schets kort het kader van het project City Trainers, geef de definitie van een City Trainer en verduidelijk de rol van de scholen.
- Leg het doel van het interview uit en meld dat het maximaal 45 minuten tijd vergt.
- Benoem dat in de uitwerking en rapportage geen namen voorkomen en dat anonimiteit dus gewaarborgd is
- Benadruk dat er geen foute antwoorden zijn, maar dat het gaat om iemands eigen mening en ervaringen.

Inleiding:

- Maak kort kennis, zodat je weet welke docent je interviewt: betrokkenheid bij het project/functie binnen de school. Toets het draagvlak voor het project binnen de school: zijn alle randvoorwaarden aanwezig om het project te implementeren binnen de school? Beschikt de docent over voldoende taakuren om het project te 'trekken' binnen de school? Is er ruimte om het project te faciliteren? (Voor)ziet de docent obstakels bij de uitvoering van het project?

Activiteiten en events:

- Kan en wil uw school bijdragen in het faciliteren van de activiteiten? Waarom wel/niet? Waar denkt u concreet aan?
- Waaraan moet volgens u de begeleiding door de praktijkbegeleiders voldoen om uw leerlingen voldoende te steunen bij de uitvoering van de activiteiten?

Opleiding:

- Vindt u het belangrijk dat uw leerlingen een cursus volgen om City Trainer te kunnen worden? Waarom wel/niet?
- Als u let op het opleidingsniveau van uw leerlingen (vmbo/mbo/hbo), wanneer is dan volgens u de cursus geslaagd?
- Wat moet volgens u absoluut aan bod komen in de opleiding tot City Trainer? Wat is volgens u noodzakelijk om uw leerlingen bij te brengen in de cursus? Welke verhouding tussen theorie en praktijk acht u daarbij ideaal?
- U geeft les aan heterogene groepen: de jongens en meisjes kiezen als City Trainers verschillende activiteiten, in verschillende settings met verschillende doelgroepen. Hoe wilt u differentiatie aanbrengen in uw lessen, zodanig dat uw leerlingen voldoende 'bagage' mee krijgen om het project succesvol te voltooien?
- Welke 'toolkit' moet volgens u ontwikkeld worden om de cursus inhoudelijk te faciliteren? Welke (educatieve) materialen horen daarbij? Wat lijkt u een geschikt medium om de toolkit aan te bieden (bijvoorbeeld een map, usb-stick of elektronische leeromgeving met huiswerk)?

Verspreiden/communicatie:

- Op welke wijze enthousiasmeert en informeert u op dit moment leerlingen om mee te doen aan (buitenschoolse) activiteiten?
- Welke tip zou u meegeven om City Trainers te werven? Wat kan daarbij de rol van de school zijn?
- Welk beeld moet het project volgens u oproepen en uitstralen, zodat leerlingen het als aantrekkelijk ervaren en hen stimuleert deel te nemen?

Rol City Trainers:

- Wanneer zou u zich voldoende betrokken voelen bij het project?
- Wat vindt u van het idee om voormalig City Trainers in te zetten bij het werven van nieuwe City Trainers? Kan de school bijdragen bij de uitvoering hiervan?

Afsluiten:

- Is er iets waarnaar ik niet gevraagd heb, maar wat volgens u wel belangrijk is voor het onderzoek naar dit project?
- Bedanken

Bijlage 3 Spiekbriefje interviewen

Randvoorwaarden

- Eventueel een (bekende) jongere meenemen, zodat de panelleden makkelijker praten. Ook eventueel een filmpje op de laptop tonen of iets dergelijks, zodat de jongeren een beter beeld krijgen van het project.
- Bedenk goed welke jongeren je wilt vragen als mogelijke toekomstige CT en welke jongeren enkel en alleen willen participeren in een activiteit.
- Wie kies je: oud-jong, meisje-jongen, etniciteit, betrokken en minder betrokken jongeren, locatie in de wijk van afname, de 'etters' en 'lievelingetjes', ervaren CT en reeds deelnemende participanten (!!!) *Nu afspraken maken welke gemeente 'wie' interviewt.*
- Lees voor het interview de topiclijst goed door, zodat je weet waar je moet switchen in het gesprek. Eventueel met A-Z-systeem.
- Het is een gesprek, geen opsomming van een vragenlijst: zorg derhalve dat het gesprek loopt en dat de geïnterviewden zich op hun gemak voelen om vrijuit te spreken of een 'zijweggetje' in te slaan dat wellicht interessante informatie aan het licht brengt. En oefen soms geduld...
- Hoeveel gesprekken wil je doen? Om meer te weten te komen? En/of om ook de jongeren het gevoel te geven dat ze betrokken worden?
- Panelgrootte: maximaal vijf te interviewen jongeren tegelijk.
- Evalueer voor jezelf: welke onderwerpen zijn voldoende aan bod geweest en waar weet ik nog te weinig vanaf? Leg in het volgende interview een accent op datgene waarvan je nog niet zo veel weet.

Interviewopbouw

- Voorstelrondje
- Benadruk: alles wat je zegt is goed, het gaat om je eigen mening en ervaringen.
- Let op het stellen van open vragen (wie? welke? hoe? wat?).
- Gebruik eventueel stellingen om de groep te stimuleren meer te discussiëren.
- Doorvragen: wat bedoel je? Geef eens een voorbeeld? Hoe bedoel je dat? Leg eens verder uit? Wat moet er dan gebeuren? Heel belangrijk: zoek naar de lading onder de uitspraak!
- Herhalen: begrijp ik het goed als ik zeg dat jij het zus en zo ziet? Snap ik wat je bedoelt als ik het als volgt samenvat?

Verwerken is de sleutel!

- Hoe verwerken? Alles letterlijk uitschrijven? Alleen de belangrijke informatie in volledige zinnen? Korte aantekeningen? Strategie zou kunnen zijn dat je het eerste gesprek zeer uitvoerig uitwerkt, waarna je van de vervolggesprekken alleen de aanvullende uitspraken uitwerkt. Maar let op, je kunt daardoor ook makkelijk informatie missen.
- Belangrijk: citaten! Voor het creëren van een beter, concreter beeld en ter verwerking in de rapportage.
- Wanneer? Vlak erna! Niet opsparen! Neem de tijd om op de informatie en op jezelf als interviewer te reflecteren.
- Wil je het gesprek opnemen? Vraag vooraf om toestemming bij de geïnterviewden! Gebruik de voicerecorder op je mobiele telefoon of mp3-speler of leen een apparaatje bij de afdeling 'meten en weten' van de gemeente.
- Maak een situatieschets van de wijk: welke faciliteiten zijn er? Wie zijn er actief? En omschrijf wie je geïnterviewd hebt. Hoe ben je aan de respondenten gekomen?
- Eventueel samenkomen van alle interviewers uit de drie gemeenten om te overleggen. Waar loop je tegen aan? Wat mis je? Wat vraagt om aanvullen? Wat kun je weglaten? Wat valt op?

Afspraken

- Het Mulier Instituut zal de uitgewerkte interviews op basis van de aangeleverde 'format-topiclijsten' (zie voorbeeld PB MI uitwerking) analyseren en verwerken in een rapportage die de centrale conclusies en aanbevelingen uit de panelgesprekken weergeeft.
- Per gemeente worden er zes 'format-topiclijsten' aangeleverd: voor (toekomstige) City Trainers, jongeren die deelnemen, praktijkbegeleiders (reeds beschikbaar), ouders, scholen en samenwerkingspartners).